

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-204-25

Druk nr 1937
Warszawa, 5 listopada 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków
spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach
zrzeszających oraz niektórych innych ustaw.**

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2025 r. poz. 265 i 1191) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
 - a) w ust. 1 uchyla się pkt 4,
 - b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „albo zrzeszenia zintegrowanego, o którym mowa w art. 22o ust. 1”;
- 2) w art. 2:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zrzeszeniu – należy przez to rozumieć grupę banków obejmującą bank zrzeszający i bank lub banki spółdzielcze, które zawarły z bankiem zrzeszającym umowę zrzeszenia;”,
 - b) uchyla się pkt 7;
- 3) w art. 5 w ust. 5 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) gdy bank, o którym mowa w ust. 1b, zgodnie ze statutem nie prowadzi działalności na obszarze całego kraju.”;
- 4) w art. 6 w ust. 2a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zgoda organu zarządzającego systemem ochrony nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 5.”;
- 5) w art. 16:
 - a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Umowa zrzeszenia, o której mowa w ust. 1, jest zawierana według zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego wzoru umowy dla danego

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

zrzeszenia. Projekt wzoru umowy bank zrzeszający jest obowiązany przedstawić Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Komisja Nadzoru Finansowego podejmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia wzoru umowy, o którym mowa w ust. 2, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania jego projektu. Komisja Nadzoru Finansowego odmawia zatwierdzenia wzoru umowy, jeżeli umowa naruszałaby przepisy prawa, interesy klientów albo nie gwarantowałaby bezpieczeństwa gromadzonych w bankach zrzeszenia środków.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Każda zmiana umowy zrzeszenia wymaga zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego. Bank zrzeszający przedstawia projekt zmiany umowy Komisji Nadzoru Finansowego. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3b. Umowa zrzeszenia zmieniona zgodnie z ust. 3a wiąże zrzeszony bank.”;

6) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Celami zrzeszenia są stworzenie właściwych warunków do koordynacji działań, współpracy i wzajemnej pomocy w realizacji działalności statutowej zrzeszonych banków oraz poprawa jakości usług zrzeszonych banków i dostosowanie takich usług do zmieniających się warunków.

2. Sposób realizacji celów zrzeszenia określa umowa zrzeszenia.”;

7) w art. 19 w ust. 2 uchyla się pkt 5;

8) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Organami zrzeszenia są zgromadzenie prezesów i rada zrzeszenia.

2. Zgromadzenie prezesów składa się z prezesa zarządu banku zrzeszającego oraz prezesów zarządów banków spółdzielczych zrzeszonych z bankiem zrzeszającym.

3. Zgromadzenie prezesów, na zasadach określonych w umowie zrzeszenia, decyduje o istotnych sprawach zrzeszenia.

4. Do kompetencji zgromadzenia prezesów należy w szczególności:

- 1) uchwalanie zmian do umowy zrzeszenia;
- 2) uchwalanie strategii zrzeszenia.

5. W posiedzeniu zgromadzenia prezesów mogą także brać udział członkowie zarządu kierujący pracami zarządu, w stosunku do których toczy się postępowanie o wyrażenie zgody na powołanie odpowiednio na prezesa zarządu banku spółdzielczego lub prezesa banku zrzeszającego. Osoby te nie posiadają biernego prawa wyborczego do rady zrzeszenia.

6. W skład rady zrzeczenia wchodzi prezes zarządu banku zrzeczającego oraz wybrani przez zgromadzenie prezesów prezesi banków spółdzielczych. Rada zrzeczenia jest organem opiniodawczo-doradczym zrzeczenia.

7. Do kompetencji rady zrzeczenia należy w szczególności opiniowanie:

- 1) zmian do umowy zrzeczenia;
- 2) strategii zrzeczenia;
- 3) kierunków wspólnych działań w zrzeczeniu oraz ich zakresu.

8. Szczegółowy zakres kompetencji, tryb powoływania, odwoływania, liczbę członków i zasady funkcjonowania organów zrzeczenia określa umowa zrzeczenia.”;

9) w art. 22g dodaje się ust. 5–7 w brzmieniu:

„5. Przychody i koszty związane z tworzeniem oraz realizacją celów funduszu pomocowego, określonych w ust. 1, w szczególności pochodzące z inwestycji wolnych środków funduszu pomocowego oraz z pomocy finansowej udzielonej ze środków funduszu pomocowego, odnosi się bezpośrednio na ten fundusz.

6. Skutki wyceny aktywów nabytych lub powstałych w ramach pomocy finansowej udzielonej ze środków funduszu pomocowego oraz aktywów nabytych lub powstałych w ramach inwestycji wolnych środków funduszu pomocowego odnosi się na ten fundusz.

7. Pomoc bezzwrotna udzielona ze środków funduszu pomocowego jest ujmowana w ciężar tego funduszu.”;

10) po art. 22g dodaje się art. 22ga w brzmieniu:

„Art. 22ga. 1. Pomoc finansowa udzielana z funduszu pomocowego, o którym mowa w art. 22g ust. 1, może polegać na:

- 1) nabyciu przez bank zrzeczający zarządzający systemem ochrony albo przez jednostkę zarządzającą wierzytelności banku przejmowanego;
- 2) zawarciu przez banki spółdzielcze będące uczestnikami systemu ochrony z bankiem zrzeczającym zarządzającym systemem ochrony albo z jednostką zarządzającą, umowy o przekazywanie temu bankowi zrzeczającemu albo tej jednostce zarządzającej wszystkich świadczeń otrzymywanych przez uczestnika systemu z wierzytelności, z określonej puli wierzytelności lub z określonych wierzytelności (umowa o subpartycypację), w szczególności:
 - a) całości pożytków z wierzytelności,
 - b) kwot głównych z wierzytelności,

- c) kwot uzyskanych z tytułu realizacji zabezpieczeń wierzytelności – w przypadku gdy zaspokojenie się uczestnika systemu ochrony nastąpiło przez realizację zabezpieczeń.
- 2. Umowa o subpartycypację nie może zawierać postanowień o odroczeniu zapłaty lub o dokonywaniu zapłaty w ratach za wierzytelności będące jej przedmiotem.
- 3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona wyłącznie w przypadku procesu połączenia banków będących uczestnikami systemu ochrony.
- 4. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona:
 - 1) w wysokości wartości nominalnej wierzytelności, w tym powyżej ich wartości rynkowej, pod warunkiem uzyskania zgody zgromadzenia uczestników systemu ochrony – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2;
 - 2) do wysokości ekspozycji kredytowych według wartości bilansowej brutto banku przejmowanego, które zgodnie z przepisami określającymi zasady tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków zostały zaklasyfikowane do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.
- 5. Umowę nabycia wierzytelności oraz umowę o subpartycypację zawiera się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.”;
- 11) w art. 22j w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „niebezpieczeństwo zaprzestania regulowania zobowiązań przez” zastępuje się wyrazami „zagrożenie dla bezpiecznego i stabilnego funkcjonowania”;
- 12) uchyla się rozdział 3b.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12:
 - a) w ust. 4 w pkt 15 w lit. c w tiret drugim średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:
„d) przychodów ze zbycia przez bank spółdzielczy będący uczestnikiem systemu ochrony bankowi zrzeszającemu zarządzającemu systemem ochrony albo jednostce zarządzającej systemem ochrony, o których mowa w art. 22d ust. 1

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 340, 620, 680, 1022, 1074, 1218, 1301 i 1426.

ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2025 r. poz. 265, 1191 i):

- wierzytelności z tytułu kredytów (pożyczek) – do wysokości niespłaconej części udzielonych kredytów (pożyczek),
- praw do strumienia pieniądza w części niewymagalnej wierzytelności z tytułu kredytów (pożyczek) objętych umową o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 4k;”;

b) po ust. 4j dodaje się ust. 4k w brzmieniu:

„4k. Przychód ze zbycia przez bank spółdzielczy będący uczestnikiem systemu ochrony bankowi zrzeszającemu zarządzającemu systemem ochrony albo jednostce zarządzającej systemem ochrony, o których mowa w art. 22d ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, na podstawie umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 tej ustawy, praw do strumienia pieniądza w części wierzytelności z tytułu kredytów (pożyczek) objętych umową o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 tej ustawy, powstaje w dacie wymagalności rat kapitałowych tych wierzytelności lub w dacie ich zapłaty, jeżeli zapłata nastąpiła przed upływem terminu wymagalności. Przychodem jest kwota uzyskana z tytułu zbycia praw do strumienia pieniądza w części odpowiadającej udziałowi, jaki stanowi wymagalna lub zapłacona rata kapitałowa w kwocie stanowiącej sumę rat kapitałowych wierzytelności z tytułu kapitałowej części kredytów (pożyczek) objętych umową o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.”;

2) w art. 15 w ust. 1h w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

„7) przekazane bankowi zrzeszającemu zarządzającemu systemem ochrony albo jednostce zarządzającej systemem ochrony, o których mowa w art. 22d ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających:

- a) pożytki z wierzytelności,
- b) kwoty główne z wierzytelności,
- c) kwoty uzyskane z tytułu realizacji zabezpieczeń wierzytelności

- objęte umową o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 tej ustawy;
- 8) zwrócone przez bank spółdzielczy będący uczestnikiem systemu ochrony bankowi zrzeszającemu zarządzającemu systemem ochrony albo jednostce zarządzającej systemem ochrony, o których mowa w art. 22d ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, kwoty uzyskane ze zbycia temu podmiotowi praw do strumienia pieniądza z wierzytelności z tytułu kredytów (pożyczek) objętych umową o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadkach gdy następuje zwrotne przeniesienie praw do takich wierzytelności, jeżeli ten bank spółdzielczy wykazał przychód na podstawie art. 12 ust. 4k i nie zaliczył do kosztów uzyskania przychodów kapitału kredytu (pożyczki) na podstawie pkt 7 lit. b lub c.”;
- 3) w art. 16 po ust. 3g dodaje się ust. 3ga w brzmieniu:

„3ga. W bankach spółdzielczych zaliczone do kosztów uzyskania przychodów rezerwy, o których mowa w ust. 1 pkt 26, oraz odpisy na straty kredytowe, o których mowa w ust. 1 pkt 26c, utworzone na kredyty (pożyczki) objęte umową o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, podlegają pomniejszeniu o wartość kwoty ze zbycia praw do strumienia pieniądza z tytułu kredytów (pożyczek) w ramach tej umowy. Rezerwy te i te odpisy na straty kredytowe utworzone na niespłaconą część kredytu (pożyczki) są jednak kosztem uzyskania przychodów w tej części, w jakiej przychody ze zbycia kredytu (pożyczki) na podstawie umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, zostały wykazane na podstawie art. 12 ust. 4 pkt 15 lit. d.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 79b:
- a) w ust. 1 uchyla się pkt 6,
 - b) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1685 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146, 222, 525, 769, 820, 1069, 1170, 1191 i 1216.

- „3) w którym przestały być spełniane warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 – w przypadku informacji dotyczących spółek i osób, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5.”;
- 2) w art. 104 w ust. 2 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:
„9a) udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do zawarcia i wykonania umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;”;
- 3) w art. 141o w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Komisja Nadzoru Finansowego może udzielić zgody na sporządzenie grupowego planu naprawy banków należących do systemu ochrony, o którym mowa w art. 22b ust. 1 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, przez bank zrzeszający, o którym mowa w art. 22d ust. 1 pkt 1 tej ustawy, albo jednostkę zarządzającą, o której mowa w art. 22d ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadku banków spełniających wymogi określone w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013 lub trwale powiązanych z organem centralnym, o którym mowa w art. 10 ust. 1 tego rozporządzenia, na ich wnioszek.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 614, 1085, 1170 i 1172) art. 65a otrzymuje brzmienie:

„Art. 65a. 1. W skład masy upadłości upadłego będącego stroną umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034, z późn. zm.⁴⁾), lub umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2025 r. poz. 265, 1191 i ...), nie wchodzi wierzytelności będące przedmiotem tej umowy.

2. Fundusz wierzytelności albo bank zrzeszający zarządzający systemem ochrony albo jednostka zarządzająca systemem ochrony, o których mowa w art. 22d ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1863 oraz z 2025 r. poz. 146, 820, 935, 1069, 1161, 1216 i 1408.

bankach zrzeszających, wstępuje w prawa upadłego z tytułu wierzytelności, o których mowa w ust. 1, oraz zabezpieczeń tych wierzytelności.

3. Syndyk przekazuje funduszowi wierzytelności albo bankowi zrzeszającemu zarządzającemu systemem ochrony albo jednostce zarządzającej systemem ochrony, o których mowa w art. 22d ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, świadczenia otrzymane od dłużników z tytułu wierzytelności, o których mowa w ust. 1, oraz dłużników z tytułu zabezpieczeń tych wierzytelności.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 379, 820, 1069, 1170 i 1191) w art. 55 dodaje się ust. 5–7 w brzmieniu:

„5. Przychody i koszty związane z realizacją celów funduszu stabilizacyjnego, określonych w art. 42, w szczególności pochodzące z inwestycji wolnych środków funduszu stabilizacyjnego oraz z wsparcia finansowego udzielonego ze środków funduszu stabilizacyjnego, odnosi się bezpośrednio na ten fundusz.

6. Skutki wyceny aktywów nabytych lub powstałych w ramach wsparcia finansowego ze środków funduszu stabilizacyjnego oraz aktywów nabytych lub powstałych z inwestycji, o których mowa w ust. 3, odnosi się na ten fundusz. Kwotę, która przewyższa wysokość funduszu stabilizacyjnego, ujmuje się w ciężar kosztów Kasy Krajowej.

7. Wsparcie bezzwrotne udzielone ze środków funduszu stabilizacyjnego jest ujmowane w ciężar tego funduszu.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2025 r. poz. 643 i 1069) w art. 160:

- 1) w ust. 1 skreśla się wyrazy „ , umowę zrzeczenia zintegrowanego”;
- 2) w ust. 3 skreśla się wyrazy „ , umowę zrzeczenia zintegrowanego”;
- 3) w ust. 4 wyrazy „art. 22j, art. 22l, art. 22o ust. 3 oraz art. 22w” zastępuje się wyrazami „art. 22j oraz art. 22l”.

Art. 7. 1. Umowa zrzeczenia, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zawarta przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązuje do dnia podpisania umowy

zrzeszenia zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym do tej umowy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Bank zrzeszający jest obowiązany przedstawić Komisji Nadzoru Finansowego projekt wzoru umowy zrzeszenia zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Organy, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ustanawia się w terminie 3 miesięcy od dnia zatwierdzenia wzoru umowy zrzeszenia zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. W przypadku wystąpień, o których mowa w art. 22j ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, oraz skarg, o których mowa w art. 22j ust. 3 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 22j ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2025 r. poz. 265 i 1191), dalej też „ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych”, od momentu uchwalenia nie była przedmiotem gruntownego przeglądu. Projektowana ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw wprowadza zmiany, które są wynikiem potrzeby dostosowania przepisów do aktualnie obowiązujących norm oraz potrzeb sektora bankowości spółdzielczej. Projektowana nowelizacja zmierza do uporządkowania przepisów regulujących działalność sektora bankowości spółdzielczej i w konsekwencji usprawnienia jego funkcjonowania. Zawarte w projektowanej ustawie przepisy są odpowiedzią na postulaty zgłaszane przez sektor bankowości spółdzielczej w ramach inicjatywy deregulacyjnej. Postulaty te zostały poddane szczegółowej analizie. Proponowane zmiany zawarto w projektowanej ustawie zmieniającej, która obejmuje m.in.:

- uchylenie przepisów dotyczących zrzeszenia zintegrowanego,
- zniesienie obowiązku przekazywania na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego informacji o kredytach, pożyczkach pieniężnych, gwarancjach bankowych oraz poręczeniach udzielonych udziałowcom banku spółdzielczego oraz obowiązku przechowywania tych informacji,
- zmiany w zakresie zawiązywania konsorcjum bankowego obejmujące jednakowymi zasadami wszystkie banki spółdzielcze,
- uproszczenie wprowadzania zmian do umowy zrzeszenia,
- wprowadzenie nowej formy pomocy finansowej realizowanej w ramach funduszu pomocowego systemu ochrony.

W ramach projektowanej nowelizacji doprecyzowano także sposób odnoszenia przychodów i kosztów w ramach funduszu pomocowego systemu ochrony oraz funduszu stabilizacyjnego Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.

Mając powyższe na uwadze, konieczne jest dokonanie zmian w:

- ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.), dalej „ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych”,

- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.), dalej „ustawa – Prawo bankowe”,
- ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 614, z późn. zm.), dalej „ustawa – Prawo upadłościowe”,
- ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 379, z późn. zm.), dalej „ustawa o skok”,
- ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2025 r. poz. 643, z późn. zm.), dalej „ustawa o BFG”.

Art. 1 – zmiany w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych

Uchylenie **art. 1 ust. 1 pkt 4** oraz zmiana **art. 1 ust. 2** są konieczne z uwagi na uchylenie przepisów dotyczących zrzeszenia zintegrowanego, które szczegółowo jest omawiane w dalszej części uzasadnienia.

Zmiana w **art. 2 pkt 3** ma na celu zmianę definicji zrzeszenia w obowiązującej ustawie. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu przez zrzeszenie należy rozumieć grupę banków obejmującą bank zrzeszający i bank lub banki spółdzielcze, które zawarły z bankiem zrzeszającym umowę zrzeszenia zgodnie z ustawą. Nowe brzmienie akcentuje fakt, że zrzeszenie to grupa banków oraz podkreśla wiodącą rolę banku zrzeszającego.

Uchylenie **art. 2 pkt 7** jest zmianą wynikową uchylenia przepisów dotyczących zrzeszenia zintegrowanego.

Zmiana w **art. 5 ust. 5** polegająca na dodaniu **pkt 5** ma na celu stworzenie jednakowych możliwości prowadzenia działalności dla banków o kapitale założycielskim co najmniej 5 mln euro i dla banków o kapitale niższym oraz usunięcie wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie.

Zgodnie z art. 5 ust. 1–1b ustawy, z uwagi na teren działania, wyróżnia się trzy grupy banków spółdzielczych:

- 1) banki prowadzące działalność na terenie powiatu, w którym znajduje się ich siedziba;
- 2) banki posiadające kapitał założycielski wyższy niż równowartość 1 mln euro, lecz niższy niż równowartość 5 mln euro, które mogą prowadzić działalność na terenie województwa, w którym znajduje się ich siedziba, oraz na terenie powiatów, w których znajdują się ich placówki wykonujące czynności bankowe;

3) banki posiadające kapitał założycielski o równowartości co najmniej 5 mln euro, które mogą prowadzić działalność na obszarze całego kraju.

Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy, bank spółdzielczy za zgodą banku zrzeszającego może prowadzić działalność także na terenie powiatów sąsiadujących z terenem ich działania. Zaś działalność obejmująca inne powiaty niż sąsiadujące wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 pkt 1 ustawy wobec pierwszych dwóch ww. banków, czyli posiadających kapitał założycielski poniżej 5 mln euro, nie stosuje się terenowego ograniczenia działalności, jeżeli te banki są uczestnikami systemu ochrony oraz należą do konsorcjum bankowego. W związku z tym mogą współkredytować kredytobiorców spoza terenu swego działania.

Banki spółdzielcze, których kapitały założycielskie zaczynają przewyższać 5 mln euro, przed rozszerzeniem w statucie obszaru działalności na obszar całego kraju, tracą dotychczas przysługujące im możliwości uczestniczenia w konsorcjach bankowych, jakie wynikają z treści art. 5 ust. 5 ustawy. W obecnym stanie prawnym banki spółdzielcze o kapitałach ponad 5 mln euro mogą uczestniczyć w konsorcjach na podobnych zasadach, jak banki wymienione w ust. 5, dopiero po uzyskaniu zgody zarządu jednostki zarządzającej systemem ochrony. Ustawa w art. 6 ust. 2a umożliwia w szczególnie uzasadnionych przypadkach bankowi spółdzielczemu będącemu uczestnikiem systemu ochrony wykonywanie czynności bankowej z osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej a posiadającą zdolność prawną, mającymi miejsce zamieszkania lub siedzibę poza terenem jego działania, po uzyskaniu zgody organu zarządzającego tym systemem.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy bank spółdzielczy posiadający kapitał założycielski co najmniej 5 mln euro jest pozbawiony możliwości przewidzianych dla banków spółdzielczych o kapitale założycielskim niższym niż 5 mln euro.

Zaproponowane zmiany mają na celu określenie jednakowych możliwości prowadzenia działalności dla banków o kapitale założycielskim co najmniej 5 mln euro i dla banków o kapitale niższym, jak też usunięcia wątpliwości w tym zakresie.

Zmiana **art. 6 ust. 2a** ma na celu usunięcie kolizji między obowiązującym przepisem art. 6 ust. 2a a przepisem art. 5 ust. 5, zgodnie z którym ograniczeń w zakresie terenu działania banków o kapitale założycielskim poniżej 5 mln euro, nie stosuje się do banku spółdzielczego będącego uczestnikiem systemu ochrony, w określonych w przepisie przypadkach. Zaproponowana

zmiana ma na celu umożliwienie udzielania kredytów podmiotom wskazanym w art. 5 ust. 5, bez konieczności uzyskiwania każdorazowej zgody jednostki zarządzającej systemem ochrony.

Zgodnie z nowym brzmieniem **art. 16 ust. 2 i 3** oraz dodanymi **ust. 3a i 3b** zmieniony zostanie charakter umowy zrzeczenia. Aktualnie umowa zrzeczenia jest umową dwustronną banku zrzeczającego z bankiem spółdzielczym i każda zmiana wymaga podpisania aneksu z każdym zrzeszonym bankiem. Proponowana nowelizacja zakłada, że umowa zrzeczenia będzie umową wielostronną, zawieraną przez bank zrzeczający i wszystkie banki zrzeszone, a jej zmiana będzie wymagała, po uprzednim wypracowaniu projektu wzoru wspólnie przez banki spółdzielcze w ramach zrzeczenia, zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego. Po zatwierdzeniu będzie ona wiążąca dla wszystkich uczestników zrzeczenia. Dotychczasowa praktyka przewidywała, że w przypadku każdej zmiany umowy, bank zrzeczający musiał przygotować i przedstawić wzór do zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, a następnie podpisać aneksy ze wszystkimi zrzeszonymi bankami. Wprowadzana nowelizacja znacząco uprości i usprawni proces modyfikacji umowy zrzeczenia. Dzięki temu zrzeczenia będą dysponować instrumentem umożliwiającym elastyczne dostosowanie się do zmieniających się warunków rynkowych oraz podejmowanie adekwatnych działań w przypadku wystąpienia ryzyka. Zmiana ograniczy również obciążenia administracyjne związane z tworzeniem aneksów i ich podpisywania.

Dodany **art. 16a** ma za zadanie poprawić czytelność przepisów ustawy w zakresie celów zrzeczenia i umowy zrzeczenia. **Ust. 1** określa cele zrzeczenia, które umożliwi bankom spółdzielczym podejmowanie działań integracyjnych. Sformułowanie celów w sposób ogólny pozwoli uczestnikom zrzeczeń na dostosowywanie podejmowanych działań do zmieniających się warunków rynkowych. Z kolei w **ust. 2** doprecyzowano, że sposób realizacji powyższych celów określany jest w umowie zrzeczenia. Ponadto, ustawowe określenie celów zrzeczania oraz sposobu ich realizacji przyczyni się do zwiększenia przejrzystości i przewidywalności funkcjonowania zrzeczeń, co w konsekwencji wpłynie pozytywnie na stabilność sektora banków spółdzielczych oraz zwiększy jego bezpieczeństwo.

Zmiana w **art. 19 ust. 2** polega na uchyleniu przepisu, zgodnie z którym bank zrzeczający kontroluje zgodność działalności zrzeszonych banków spółdzielczych z postanowieniami umowy zrzeczenia, przepisami prawa i statutami. System zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej nie zakłada co do zasady udziału w kontroli wewnętrznej banku podmiotów trzecich. Wyjątkiem są tutaj odstępstwa odnoszące się do banków spółdzielczych niebędących uczestnikami systemem ochrony, dla których kontrola wewnętrzna może być

wykonywana przez bank zrzeszający oraz dotyczące banków będących uczestnikami systemu ochrony, dla których kontrola wewnętrzna wykonywana jest przez organ zarządzający systemem ochrony. Zatem udział banku zrzeszającego w wykonywaniu kontroli wewnętrznej jest bardzo ograniczony, gdyż odnosi się wyłącznie do zrzeszonych banków spółdzielczych nieobjętych systemem ochrony. Kontrola działania banku spółdzielczego objętego systemem ochrony może być wykonywana przez bank zrzeszony, lecz nie w ramach wykonywania funkcji zrzeszeniowej, a w ramach wykonywania funkcji organu zarządzającego systemem ochrony. Ponadto uchylenie przepisu powierzającego bankowi zrzeszającemu obowiązek kontrolowania działalności banków spółdzielczych znajduje uzasadnienie m.in. w ryzyku naruszenia zasady bezstronności. Pełnienie przez bank zrzeszający jednocześnie roli uczestnika zrzeszenia i podmiotu kontrolującego prowadziłoby do sytuacji, w której byłby on jednocześnie stroną i sędzią.

Celem zmiany **art. 21** jest określenie na nowo organów zrzeszenia, oprócz dotychczas ustanowionej w ustawie rady zrzeszenia zostanie dodany nowy organ – zgromadzenie prezesów. W dalszej części został określony krąg osób upoważnionych do udziału w obu organach, a także kompetencje organów. Zmiany te mają na celu jasne określenie struktury zrzeszeń i zwiększenie efektywności ich funkcjonowania.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w banku zrzeszającym albo jednostce zarządzającej tworzy się fundusz pomocowy w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań systemu ochrony w zakresie pomocy finansowej dla uczestników systemu ochrony mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości oraz umożliwienie udzielania przez system ochrony wsparcia. Fundusz ten jest tworzony z wpłat uczestników systemu ochrony. Jednakże z przepisów ustawy w zakresie działalności funduszu pomocowego nie wynika jasno, w jaki sposób jest rozliczane wykorzystanie funduszu. Dodanie w **art. 22g ust. 5-7** pozwoli jednoznacznie określić, że przychody i koszty związane z realizacją celów funduszu pomocowego będą odnoszone bezpośrednio na ten fundusz. Rozwiązanie to zapewni większą przejrzystość sytuacji finansowej funduszu oraz lepsze odzwierciedlenie ryzyk związanych z jego działalnością. W konsekwencji przyczyni się to do zwiększenia stabilności funkcjonowania funduszy pomocowych oraz umożliwi skuteczniejsze udzielanie pomocy uczestnikom systemu ochrony w sytuacjach kryzysowych. Proponowane przepisy mieszczą się w ogólnych zasadach odnoszenia przychodów oraz kosztów i stanowią ich doprecyzowanie, zapewniając uspołnienie podejścia. Nie identyfikuje się również trudności z ich jednolitym zastosowaniem przez uczestników rynku. Obecna praktyka, w analogicznym zakresie, jest

sankcjonowana interpretacją obecnie obowiązujących przepisów ustaw sektorowych, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), dalej „ustawa o rachunkowości”, oraz postanowień w aktach statutowych jednostek zarządzających. Dlatego w niniejszej sytuacji nie występuje konieczność wprowadzania przepisów przejściowych.

Dodany **art. 22ga** wprowadza nową formę pomocy finansowej realizowanej w ramach funduszu pomocowego, która polega na zawarciu przez banki spółdzielcze będące uczestnikami systemu ochrony z bankiem zrzeszającym zarządzającym systemem ochrony albo jednostką zarządzającą umowy o przekazywanie tym podmiotom wszystkich świadczeń otrzymywanych przez uczestnika systemu z wierzytelności, z określonej puli wierzytelności lub z określonych wierzytelności, tj. umowy o subpartycypację.

Ponadto, pomoc finansowa udzielana z funduszu pomocowego, o którym mowa w art. 22g ust. 1 ustawy, może polegać również na nabyciu przez bank zrzeszający zarządzający systemem ochrony albo jednostkę zarządzającą wierzytelności uczestnika systemu ochrony. Rozwiązanie to jest analogiczne do regulacji zawartych w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034, z późn. zm.), dalej „ustawa o funduszach inwestycyjnych”. Co istotne, taka pomoc finansowa może być udzielona wyłącznie w ramach procesu połączenia banków będących uczestnikami systemu ochrony, a przedmiotem nabycia mogą być tylko wierzytelności banku przejmowanego.

Określono także, że pomoc finansowa, zarówno na podstawie umowy nabycia wierzytelności jak i umowy o subpartycypację, będzie udzielana z funduszu pomocowego w wysokości wartości nominalnej wierzytelności, w tym powyżej ich wartości rynkowej, pod warunkiem uzyskania zgody walnego zgromadzenia uczestników systemu ochrony. Ponadto w przypadku umowy o subpartycypację może być zawarta wyłącznie w ramach procesu połączenia banków będących uczestnikami systemu ochrony i do wysokości ekspozycji kredytowych według wartości bilansowej brutto banku przejmowanego, które zgodnie z przepisami określającymi zasady tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków zostały zaklasyfikowane do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone”.

Wprowadzenie art. 22ga zwiększa elastyczność mechanizmów wsparcia w systemie ochrony. Rozwiązanie to wpłynie pozytywnie na sytuację banków spółdzielczych, szczególnie w procesach łączenia. Przyczyni się do zwiększenia stabilności całego sektora.

Doświadczenia związane z funkcjonowaniem systemów ochrony instytucjonalnej przemawiają za stworzeniem szczegółowych przepisów regulujących funkcjonowanie funduszu pomocowego zarządzanego przez jednostkę zarządzającą systemem ochrony. Nadanie funduszowi uprawnienia do zawierania transakcji subpartycypacji, które obecnie zastrzeżone są dla funduszy sekurytyzacyjnych, służy wzmocnieniu narzędzia pomocowego, stosowanego przez system ochrony, jakim jest wykup wierzytelności.

Biorąc pod uwagę, że w założeniu chodzi o stworzenie dla uczestników systemu ochrony mechanizmu pomocowego polegającego na subpartycypacji, gdzie nabywcą miałby być podmiot, o jakim mowa w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, zasadne jest uregulowanie tej instytucji wprost w tej ustawie sektorowej, przy czym nawiązywałaby ona do mechanizmu znanego z ustawy o funduszach inwestycyjnych (art. 183 ust. 4). W związku z faktem, że ustawa o funduszach inwestycyjnych jest ustawą desygnowaną i regulującą działalność funduszy, odesłanie do tej ustawy w celu scharakteryzowania mechanizmu subpartycypacji mogłoby budzić wątpliwości. W związku z tym proponowana treść art. 22ga stanowi autonomiczne uregulowanie istoty subpartycypacji, aczkolwiek ściśle naśladujące uregulowania ustawy o funduszach inwestycyjnych, wykorzystywanej w sektorze bankowości spółdzielczej, jako narzędzie pomocowe.

Należy również zauważyć, że wprowadzenie subpartycypacji do ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych nie wyklucza swobody banków spółdzielczych do zawierania umów subpartycypacji w reżimie ustawy o funduszach inwestycyjnych. Oba reżimy prawne powinny funkcjonować równolegle do wykorzystania w sektorze bankowości spółdzielczej, w zależności od celu działań subpartycypacyjnych (szczególny reżim przy celu pomocowym), rodzaju nabywanych wierzytelności oraz podmiotów dokonujących transakcji.

Zmiana w **art. 22j ust. 3** ma na celu doprecyzowanie przepisów w zakresie dotyczącym określenia przesłanek skorzystania z uprawnienia do wystąpienia z wnioskiem o odwołanie członka zarządu lub rady nadzorczej oraz o zaskarżenie do sądu uchwały walnego zgromadzenia lub zebrania przedstawicieli. Aktualnie obowiązujące brzmienie przepisu art. 22j ust. 3 w zakresie określenia ww. przesłanki utrudnia możliwość zastosowania sankcji, generując jednocześnie ryzyko sporów. Nowe regulacje doprecyzowują przesłanki dotyczące wystąpienia ze wskazanymi powyżej wnioskami, eliminując niejednoznaczności interpretacyjne. Dzięki temu organ zarządzający systemem ochrony oraz uczestnicy systemu ochrony będą mieli jasność co do dopuszczalnych mechanizmów występowania z ww. wnioskami.

Uchylenie **rozdziału 3b „Zrzeszenie zintegrowane”**. Przepisy te nie znajdowały zastosowania w praktyce. Do dnia dzisiejszego nie powstały żadne zrzeszenia tego rodzaju, a zdecydowana większość banków spółdzielczych jest członkami instytucjonalnych systemów ochrony lub funkcjonuje samodzielnie. W związku z powyższym utrzymywanie tych przepisów jest zbędne. Z uwagi na fakt, że żadne zrzeszenia zintegrowane nie funkcjonują, nie ma konieczności tworzenia przepisów przejściowych.

Art. 2 – zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych

Proponowane zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. dodanie **art. 12 ust. 4 pkt 15 lit. d, art. 12 ust. 4k, art. 15 ust. 1h pkt 7 i 8 oraz art. 16 ust. 3ga**, wynikają z umożliwienia bankom spółdzielczym i bankom zrzeszającym, będącym uczestnikami systemu ochrony, zawierania umowy o subpartycypację z bankiem zrzeszającym zarządzającym systemem ochrony albo jednostką zarządzającą systemem ochrony. Ich celem jest zapewnienie, aby skutki podatkowe takiej umowy były takie same jak w przypadku umowy o subpartycypację zawieranej przez bank z funduszami inwestycyjnymi lub towarzystwami funduszy inwestycyjnych. Tak samo jak w przypadku tych ostatnich umów moment powstania przychodu po stronie inicjatora subpartycypacji z tytułu wynagrodzenia za zbycie praw do strumienia pieniądza w części niewymagalnej wierzytelności z tytułu kredytów lub pożyczek objętych umową o subpartycypację nie powstaje w momencie jego otrzymania. Moment ten będzie odroczony i przychód powstanie dopiero w dacie wymagalności rat kapitałowych wierzytelności objętych subpartycypacją lub w dacie ich zapłaty, jeżeli zapłata nastąpi przed upływem terminu wymagalności. Moment rozpoznania kosztów uzyskania przychodów będzie zbieżny z powstaniem przychodu i dla banku kosztem uzyskania przychodu będą przekazane bankowi zrzeszającemu lub jednostce zarządzającej systemem ochrony, pożytki z sekurytyzowanych wierzytelności, kwoty główne sekurytyzowanych wierzytelności i kwoty uzyskane z tytułu realizacji zabezpieczeń sekurytyzowanych wierzytelności. Ponadto bank będzie uprawniony do pomniejszenia wartości rezerw tworzonych na pokrycie wierzytelności i odpisów aktualizacyjnych (w odniesieniu do wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona) dotyczących wierzytelności objętych subpartycypacją o wartość kwoty uzyskanej z umowy subpartycypacyjnej. Jednocześnie kosztem uzyskania przychodu z tytułu rezerw będzie rezerwa w takim zakresie, w jakim przychody ze zbycia kredytu lub pożyczki na podstawie umowy subpartycypacyjnej zostały rozpoznane w przychodach podatkowych.

Art. 3 – zmiany w ustawie – Prawo bankowe

Zmiany wprowadzone w **art. 79b ust. 1 i 3** mają na celu zniesienie obowiązku przekazywania przez bank spółdzielczy, na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego, informacji o kredytach, pożyczkach pieniężnych, gwarancjach bankowych oraz poręczeniach udzielonych udziałowcom tego banku. Mając na uwadze czas trwania członkostwa oraz liczbę członków w bankach spółdzielczych, obowiązek przechowywania dokumentacji określonej w ww. przepisie przez okres 5 lat liczonych od daty ustania członkostwa jest znaczącym i kosztownym obciążeniem, w związku z tym zasadne jest uchylene obowiązującego przepisu. Proponowana zmiana zapewni odpowiednią proporcjonalność między zakresem obowiązków wynikających z regulacji nadzorczych, a nakładami pracy i kosztami ponoszonymi przez podmiot nadzorowany. Zniesienie obowiązku przekazywania przez banki spółdzielcze informacji dotyczących transakcji zawieranych przez bank spółdzielczy z udziałowcami nie wpłynie negatywnie na nadzór sprawowany przez Komisję Nadzoru Finansowego. Komisja Nadzoru Finansowego jako organ nadzoru ma możliwość pozyskania informacji niezbędnych do realizacji ustawowo powierzonych jej zadań. W dotychczasowej praktyce nadzorczej informacje tego rodzaju okazywały się użyteczne jedynie incydentalnie.

Zmiana w **art. 104 w ust. 2 (dodanie pkt 9a)** jest konsekwencją dodania art. 22ga w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych. Celem tej zmiany jest umożliwienie przekazywania informacji objętych tajemnicą bankową w zakresie niezbędnym do zawarcia i wykonania umowy o subpartycypację. Wprowadzenie zaproponowanego wyłączenia pozwoli na jednoznaczne uregulowanie tej kwestii oraz uniknięcie wątpliwości prawnych związanych z przekazywaniem informacji objętych tajemnicą bankową.

Zmiana brzmienia **art. 141o ust. 1** jest zmianą wynikającą z uchylenia w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych rozdziału 3b dotyczącego zrzeszenia zintegrowanego.

Art. 4 – zmiany w ustawie – Prawo upadłościowe

Zmiana brzmienia **art. 65a** jest powiązana ze zmianą dokonaną w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych w zakresie subpartycypacji. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu w skład masy upadłości upadłego będącego stroną umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, lub umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 22ga ust. 1 pkt 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, nie wchodzi wierzytelności będące przedmiotem tej umowy. Zgodnie z ust. 2 fundusz wierzytelności albo

bank zrzeszający zarządzający systemem ochrony albo jednostka zarządzająca systemem ochrony wstępuje w prawa upadłego z tytułu wierzytelności podlegających wyłączeniu zgodnie z art. 65a ust. 1 oraz zabezpieczeń tych wierzytelności. Syndyk przekazuje funduszowi wierzytelności albo bankowi zrzeszającemu zarządzającemu systemem ochrony albo jednostce zarządzającej systemem ochrony świadczenia otrzymane od dłużników z tytułu wierzytelności, o których mowa w art. 65a ust. 1, oraz dłużników z tytułu zabezpieczeń tych wierzytelności.

Art. 5 – zmiany w ustawie o skok

Celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej kas, przez udzielanie kasom wsparcia finansowego ze środków funduszu stabilizacyjnego, który tworzony jest z wnoszonych przez kasy środków. Jednakże z przepisów tej ustawy w zakresie działalności funduszu stabilizacyjnego nie wynika jasno, w jaki sposób jest rozliczane wykorzystanie funduszu. Proponowane dodanie w **art. 55 ust. 5–7** ma na celu jednoznaczne określenie, że przychody i koszty związane z realizacją celów funduszu stabilizacyjnego będą odnoszone na ten fundusz. Należy wskazać, że uwzględnienie przepływów z inwestycji i pomocy finansowej bezpośrednio w funduszu odzwierciedli rzeczywisty obraz sytuacji finansowej i ryzyk związanych z jego działalnością. Zwiększy także stabilność finansową kas, umożliwiając efektywną pomoc w sytuacjach kryzysowych. Proponowane przepisy mieszczą się w ogólnych zasadach odnoszenia przychodów oraz kosztów i stanowią ich doprecyzowanie, zapewniając uspołnienie podejścia. Nie identyfikuje się również trudności z ich jednolitym zastosowaniem przez uczestników rynku. Obecna praktyka, w analogicznym zakresie, jest sankcjonowana interpretacją obecnie obowiązujących przepisów ustaw sektorowych, ustawy o rachunkowości oraz postanowień w aktach statutowych jednostek zarządzających. Dlatego w niniejszej sytuacji nie występuje konieczność wprowadzania przepisów przejściowych.

Art. 6 – zmiany w ustawie o BFG

Zmiana w **art. 160** jest zmianą wynikającą z uchylecia w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych rozdziału 3b dotyczącego zrzeszenia zintegrowanego.

Art. 7

Celem przepisu jest zapewnienie ciągłości obowiązywania umów zrzeszenia zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Proponowane brzmienie umożliwia funkcjonowanie zrzeszenia banków na podstawie obowiązujących umów do czasu podpisania nowej umowy zrzeszenia zgodnej z zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego wzorem umowy zrzeszenia. Banki zrzeszające będą miały 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy na

przygotowanie projektu wzoru umowy zrzeszenia i przedstawienie go Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia, a następnie podpisanie nowej umowy.

Art. 8

Przepis określa termin, w jakim zrzeszenie jest zobowiązane do powołania organów ustanowionych niniejszą ustawą.

Art. 9

Przepis ma na celu zachowanie ciągłości prawa przez zastosowanie przepisów w dotychczasowym brzmieniu do wystąpień i skarg złożonych, a nie rozpatrzonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy. Oznacza to, że wystąpienia i skargi złożone na podstawie zmienionej w art. 22j ust. 3 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych przesłanki będą rozpatrywane zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w momencie ich wszczęcia.

Art. 10

Przepis określa wejście w życie ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zawarte w projekcie regulacje nie wpłyną na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt ustawy został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jurand Drop Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Niezgoda, Zastępca Dyrektora Departament Rozwoju Rynku Finansowego tel. 22 694-58-49 e-mail: jaroslaw.niezgoda@mf.gov.pl, Wiktor Zaleński, specjalista Departament Rozwoju Rynku Finansowego tel. 734-118-049 e-mail: wiktorzalenski@mf.gov.pl.	Data sporządzenia 7 października 2025 r. Źródło: Deregulacja Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UDER59
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2025 r. poz. 265 i 1191), dalej „ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych”, od momentu uchwalenia nie była przedmiotem gruntownego przeglądu. Projektowana ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw wprowadza zmiany, które są wynikiem potrzeby dostosowania przepisów do aktualnych potrzeb sektora bankowości spółdzielczej. Projektowana nowelizacja zmierza do uporządkowania przepisów regulujących działalność sektora bankowości spółdzielczej i w konsekwencji usprawnienia jego funkcjonowania. Nowelizacja ustawy rozwiązuje szereg problemów zgłaszanych przez sektor bankowości spółdzielczej:

1. obecnie umowa zrzeszenia jest umową dwustronną i każda jej zmiana zatwierdzona przez Komisję Nadzoru Finansowego, wymaga podpisania aneksu z każdym z zrzeszonych banków. Projektowana ustawa zmieni charakter umowy na wielostronny, co skróci cały proces i zredukuje obciążenia administracyjne z tym związane;
2. zgodnie z obecnymi przepisami bank spółdzielczy ma obowiązek przechowywania całej dokumentacji w zakresie kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń dotyczącej udziałowców tego banku, przez okres 5 lat liczonych od daty ustania członkostw. Generuje to znaczne nakłady pracy, obciążenia administracyjne oraz finansowe. Nowelizacja redukuje te obciążenia, nie osłabiając jednocześnie nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego;
3. obowiązujące przepisy umożliwiają bankom spółdzielczym, których kapitał założycielski nie przekracza 5 mln euro, udział w konsorcjach bankowych w celu współkredytowania odbiorców spoza obszaru ich działalności. Jednocześnie, banki których kapitał założycielski wynosi co najmniej 5 mln euro, tracą tę możliwość przed dokonaniem rozszerzenia działalności w statucie – mimo posiadania większego potencjału kapitałowego. W efekcie dochodzi do nierównego traktowania banków spółdzielczych w zależności od wysokości ich kapitału. Projektowana nowelizacja ustawy wyrównuje zasady prowadzenia działalności w konsorcjach dla banków o kapitale założycielskim co najmniej 5 mln euro, dzięki temu banki te będą mogły docierać ze swoją ofertą do większej liczby klientów indywidualnych i biznesowych;
4. zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami istnieje jeden organ zrzeszenia – rada zrzeszenia. Znowelizowane przepisy przewidują utworzenie drugiego (dodatkowego) organu zrzeszenia, tj. zgromadzenia prezesów oraz zmiany w funkcjonowaniu rady zrzeszenia;
5. w obowiązującym stanie prawnym wykorzystywanie mechanizmu subpartycypacji przez system ochrony jako narzędzia wsparcia dla banków zagrożonych, generuje nieproporcjonalne koszty, przy jednoczesnym skomplikowaniu całego procesu. Celem nowelizacji jest redukcja tych kosztów oraz usprawnienie procesu;

6. ustawa uchyla także przepisy, które straciły na aktualności, z uwagi na zmieniające się otoczenie prawno-regulacyjne;
7. w banku zrzeszającym albo jednostce zarządzającej tworzy się fundusz pomocowy w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań systemu ochrony w zakresie pomocy finansowej dla uczestników systemu ochrony mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości oraz umożliwienie udzielania przez system ochrony wsparcia. Jednak z obecnie obowiązujących przepisów nie wynika jednoznacznie, w jaki sposób jest rozliczane wykorzystanie funduszu. Analogiczny problem dotyczy funkcjonowania funduszu stabilizacyjnego w ramach Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej. Dlatego nowelizacja jednoznacznie rozstrzygnie, że przychody i koszty związane z realizacją celów funduszu pomocowego oraz funduszu stabilizacyjnego będą odnoszone w ich ramach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zawarte w projektowanej ustawie przepisy są odpowiedzią na postulaty zgłaszane przez sektor bankowości spółdzielczej w ramach inicjatywy deregulacyjnej. Postulaty te zostały poddane szczegółowej analizie. Proponowane zmiany zawarto w projektowanej ustawie zmieniającej, która obejmuje m.in.:

- uchylenie przepisów dotyczących zrzeszenia zintegrowanego, które nie znalazły zastosowania w praktyce, w związku z czym są zbędne,
- zniesienie obowiązku przekazywania na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego informacji o kredytach, pożyczkach pieniężnych, gwarancjach bankowych oraz poręczeniach udzielonych udziałowcom banku spółdzielczego oraz obowiązku przechowywania tych informacji, co pozwoli zredukować nakład pracy i koszt ponoszony przez banki spółdzielcze,
- zmiany w zakresie zawiązywania konsorcjum bankowego obejmujące jednakowymi zasadami wszystkie banki spółdzielcze, co umożliwi bankom spółdzielczym rozszerzenie działalności oraz dotarcie z ofertą do większej liczby klientów,
- ustanowienie nowego organu zrzeszania, tj. zgromadzenia prezesów, wraz z określeniem jego kompetencji oraz kompetencji rady zrzeszenia, a także wskazaniem kręgu osób uprawnionych do uczestnictwa w obu organach, przyczyni się do uporządkowania i usprawnienia struktury organizacyjnej zrzeszeń, co przełoży się na poprawę efektywności ich funkcjonowania,
- określenie celów zrzeszania oraz sposobu ich realizacji przyczyni się do zwiększenia przejrzystości i przewidywalności funkcjonowania zrzeszeń, co w konsekwencji wpłynie pozytywnie na stabilność sektora banków spółdzielczych oraz zwiększy jego bezpieczeństwo,
- uproszczenie wprowadzania zmian do umowy zrzeszenia zredukuje obciążanie administracyjne związane z wymogiem podpisywania aneksów ze wszystkimi bankami zrzeszonymi,
- zmianę w zakresie funduszu pomocowego zarządzanego przez jednostkę zarządzającą systemem ochrony oraz nadanie jednostce zarządzającej system ochrony albo bankowi zrzeszającemu zarządzającemu systemem ochrony uprawnień do zawierania transakcji subpartycypacji – dzięki temu systemy ochrony będą mogły szybciej i sprawniej wykorzystywać mechanizm subpartycypacji, przy jednoczesnej redukcji kosztów jego stosowania, a zaoszczędzone w ten sposób środki będą miały pozytywny wpływ na zasoby będące w dyspozycji funduszu pomocowego, w konsekwencji dodany został przepis umożliwiający wymianę informacji podlegających tajemnicy bankowej, który umożliwi skuteczne zawieranie i wykonywanie umów o subpartycypację.

W ramach projektowanej nowelizacji doprecyzowano także zasady odnoszenia przychodów i kosztów w ramach funduszu pomocowego systemu ochrony oraz w funduszu stabilizacyjnym Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, co ma na celu zapewnienie przejrzystości finansowej tych podmiotów oraz zwiększenie skuteczności realizowania celów pomocowych.

Mając powyższe na uwadze, konieczne jest dokonanie zmian w:

- ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.),

- ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 614, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. – o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 379, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2025 r. poz. 643, z późn. zm.).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zakres regulacji nie podlega harmonizacji w Unii Europejskiej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Komisja Nadzoru Finansowego	1	Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 640, z późn. zm.)	Zniesienie możliwości żądania od banku spółdzielczego przekazania informacji o kredytach, pożyczkach pieniężnych, gwarancjach bankowych oraz poręczeniach udzielonych udziałowcom banku spółdzielczego.
Banki spółdzielcze	489	Rejestr podmiotów sektora bankowego Urzędu KNF (www.knf.gov.pl)	Zniesienie obowiązku przekazywania na żądanie KNF informacji o kredytach, pożyczkach pieniężnych, gwarancjach bankowych oraz poręczeniach udzielonych udziałowcom banku spółdzielczego, w związku z czym nie będzie obowiązku przechowywania tych informacji. Objęcie jednakowymi zasadami wszystkich banków spółdzielczych w zakresie zawiązywania konsorcjum bankowego. Ułatwienie wprowadzania zmian w umowie zrzeszenia. Dokreślenie zasad prowadzenia polityki rachunkowej funduszu pomocowego systemu ochrony.
Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	1	Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych	Dookreślenie zasad prowadzenia polityki rachunkowej przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową w zakresie funduszu stabilizacyjnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie prowadzono konsultacji poprzedzających opracowanie projektu ustawy.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy został przekazany Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Narodowemu Bankowi Polskiemu, Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Finansowemu, Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Urzędowi Ochrony Danych Osobowych, Urzędowi Zamówień Publicznych, Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A., Związkowi Banków Polskich, Krajowemu Związkowi Banków Spółdzielczych, Krajowej

Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej, Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów, Krajowemu Depozytowi Papierów Wartościowych S.A., Giełdzie Papierów Wartościowych S.A., Związkowi Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce.

Czas przewidziany na zgłaszanie uwag został skrócony ze względu na deregulacyjny charakter projektu oraz ograniczony zakres regulacji. Wyniki konsultacji publicznych oraz opiniowania zostały zawarte w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności nie spowoduje powstania skutków finansowych w postaci zwiększonych wydatków i zmniejszonych dochodów w relacji do obowiązujących przepisów dla budżetu państwa oraz pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowana ustawa znosi obowiązek przekazywania przez bank spółdzielczy, na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego, informacji o kredytach, pożyczkach pieniężnych, gwarancjach bankowych oraz poręczeniach udzielonych udziałowcom tego banku. Realizacja tych obowiązków generowała po stronie banków spółdzielczych dodatkowe koszty oraz nakłady pracy. W związku z uchyleniem przepisów koszty działalności ponoszone przez banki spółdzielcze ulegną obniżeniu. Niemniej nie ma możliwości oszacowania wartości tej zmiany, ponieważ banki spółdzielcze różnią się skalą działalności i liczbą udziałowców. Jednocześnie liczba transakcji i umów zawartych między bankiem a poszczególnymi udziałowcami znacząco różni się w poszczególnych jednostkach.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Skutki jak w przypadku dużych przedsiębiorstw.						

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa nie wpłynie na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa nie wpłynie na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Wejście w życie ustawy nie wpłynie także na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
	gospodarka	Projektowana ustawa nie wpłynie na gospodarkę.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowana ustawa nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:
		☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz pozostałe obszary, o których mowa w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowane wykonanie przepisów ustawy nastąpi z dniem jej wejścia w życie, tj. po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Mierzenie efektów wprowadzonych regulacji prawnych będzie dokonywane na bieżąco, na podstawie wniosków wynikających z działań nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (UDER59)

1. Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania

a) Podmioty, do których skierowano projekt w celu przedstawienia stanowiska w ramach konsultacji publicznych lub wyrażenia opinii

Projekt ustawy był przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania, w ramach których został przedstawiony następującym podmiotom: Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Narodowemu Bankowi Polskiemu, Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Finansowemu, Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Urzędowi Ochrony Danych Osobowych, Urzędowi Zamówień Publicznych, Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A., Związkowi Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, Związkowi Banków Polskich, Krajowemu Związkowi Banków Spółdzielczych, Związkowi Rewizyjnemu Banków Spółdzielczych, Giełdzie Papierów Wartościowych, Krajowemu Depozytowi Papierów Wartościowych, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej oraz Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów.

b) Podmioty, które przedstawiły stanowisko lub opinię

Stanowisko lub opinię do projektu ustawy zostały zgłoszone przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych, Związek Banków Polskich, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Krajową Radę Spółdzielczą, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, Polski Bank Apeksowy S.A. w likwidacji, Krakowski Bank Spółdzielczy, Bank Spółdzielczy w Mielcu oraz Bank Spółdzielczy w Wysokiem Mazowieckim.

Informację o braku uwag do projektu ustawy zgłosił Urząd Ochrony Danych Osobowych.

c) Omówienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich

Przedstawione opinie oraz odniesienie się do nich przez projektodawcę zostały zawarte w załączniku do raportu z konsultacji i opiniowania projektu ustawy.

2. Informacja o okresie przeprowadzenia konsultacji publicznych i opiniowania i terminie wyznaczonym do zajęcia stanowiska

Pismem z dnia 17 czerwca 2025 r. (sygn. FN4.700.2.2025) projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania. Wyznaczono termin na zgłaszanie uwag do dnia 20 czerwca 2025 r.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

4. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Brak zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Załącznik do raportu z konsultacji i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (UDER59)

Lp.	Jednostka redakcyjna/część projektu założeń projektu ustawy	Podmiot, który przedstawił stanowisko/opinię	Stanowisko/opinia podmiotu	Stanowisko MF
1.	Uwaga ogólna	Rzecznik Finansowy	Rzecznik Finansowy, mając na uwadze dobro klientów rynku finansowego, wskazuje na potrzebę rozważenia przez projektodawcę następujących kwestii: 1. wprowadzenie obowiązku niezwłocznego informowania klienta o przeniesieniu wierzytelności obejmującego dane jednostki zarządzającej oraz zakres przekazanych uprawnień; 2. ograniczenie przekazywania danych osobowych i bankowych klientów do danych niezbędnych; 3. wprowadzenie okresu przejściowego dla klientów przejmowanego banku (łączyjących się banków).	Uwaga nieuwzględniona Projektowana ustawa ma charakter deregulacyjny, proponowane rozwiązania wykraczają poza zakres regulacji.
2.	Uwaga ogólna	Polski Bank Apeksowy S.A. w likwidacji	Działając w imieniu Polskiego Banku Apeksowego S.A. w likwidacji, którego akcjonariuszami są 44 Banki Spółdzielcze, wyrażamy sprzeciw wobec proponowanych zmian zawartych w projektowanej ustawie zmieniającej przepisy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. I. Sprzeciw do uchylenia przepisów dotyczących zrzeszenia zintegrowanego. Uchylenie rozdziału 3b „Zrzeszenie zintegrowane” ze względu na fakt, że rzekomo przedmiotowe przepisy nie znajdowały zastosowania w praktyce jest twierdzeniem nieprawdziwym. Dowody na nieprawdziwość: 1. Decyzja Komisji Nadzoru Finansowego nr DPP/WOPI/700/1/4/17/DP z dnia 21 listopada 2017 r, udzielająca zgody na utworzenie Polskiego Banku Apeksowego SA zgodnie z Ustawą o funkcjonowaniu banków spółdzielczych i ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających w oparciu o Rozdział 3b. 2. Wyrok NSA z dnia 22 września 2022r, sygn. akt. II GSK 299/21, uchylający decyzję KNF nr DPP-WOPI.700.1.2018.MK z dnia 24 maja 2019	Uwaga nieuwzględniona Przyjęte w projektowanej ustawie rozwiązania stanowią odpowiedź na postulaty zgłaszane przez sektor bankowości spółdzielczej w ostatnich latach, w tym również w ramach inicjatywy deregulacyjnej zgłoszonej przez jego przedstawicieli (ID projektu: MF-88-301). Projektowane przepisy były przedmiotem konsultacji publicznych oraz opiniowania, a także zostały omówione w trakcie konferencji uzgodnieniowej z udziałem wszystkich zainteresowanych stron. Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie przepisów do aktualnych potrzeb sektora

		r odmawiającą zgody na rozpoczęcie działalności bankowej przez Polski Bank Apeksowy S.A., 3. Wyrok NSA z dnia 21 stycznia 2022 r, sygn. akt. II GSK 1969/21 , potwierdził, że prowadzone postępowanie KNF w stosunku do Polskiego Banku Apeksowego SA prowadzone było w sposób przewlekły. Na mocy obowiązujących przepisów prawa został utworzony, nowy typ banku zrzeszającego tj. bank apeksowy pod nazwą Polski Bank Apeksowy Spółka Akcyjna, decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 21 listopada 2017 r. Przyjęto, że zakres działalności tego banku został ograniczony wyłącznie do czynności wykonywanych na rzecz banków spółdzielczych wskazanych w art.19 ust.2 u.f.b.s. oraz innych czynności określonych w ustawie - Prawo bankowe lub w innych ustawach, w zakresie w jakim są one konieczne do zapewnienia prawidłowego wykonania usług zrzeszeniowych. Tak określona konstrukcja prawno-finansowa banku zrzeszającego miała przyczynić się do powstania nowego wymiaru usług zrzeszeniowych, charakteryzującego się usługowym charakterem wobec banków spółdzielczych, niskim poziomem ryzyka działalności oraz pozytywnym oddziaływaniem na stabilność i bezpieczeństwo funkcjonowania banków spółdzielczych, jakże odmiennym od obecnie dwóch już funkcjonujących banków zrzeszających tj. Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie i Spółdzielczej Grupy Bankowej SA w Poznaniu. Powołanie nowego zrzeszenia stało się konieczne wobec utworzenia systemów ochrony instytucjonalnej w obu funkcjonujących w Polsce zrzeszeniach banków spółdzielczych co z kolei doprowadziło do rozpoczęcia biegu 36 - miesięcznego terminu wygaśnięcia umowy zrzeszania w stosunku do banków, które nie przystąpiły do systemów ochrony instytucjonalnej. Utworzenie nowego banku, wg prawa krajowego, wymaga dwóch decyzji Komisji Nadzoru Finansowego: art. 34 Pr. bankowego na utworzenie banku i art. 36 Pr. bankowego zgody na rozpoczęcie działalności operacyjnej. To Komisja Nadzoru Finansowego zablokowała rozpoczęcie działalności bankowej Polskiemu Bankowi Apeksowemu S.A., uniemożliwiając powstanie nowego banku zrzeszającego w oparciu o ustawę o bankach spółdzielczych. w oparciu o rozdział 3b przepisów „zrzeszenie zintegrowane”, nie podejmując decyzji w ustawowym terminie! Na podstawie przepisów art.38 Prawa bankowego, „Zezwolenia na utworzenie banku tracą moc, jeżeli w terminie roku od wydania zezwolenia na utworzenie banku, bank nie rozpoczął działalności. ”	bankowości spółdzielczej, uporządkowanie przepisów regulujących działalność tego sektora oraz usprawnienie jego funkcjonowania.
--	--	---	--

			Komisja Nadzoru Finansowego uniemożliwiła powstanie banku apeksowego, doprowadzając do: a) złamania przepisów Prawa bankowego i przekroczenie terminu zawitego wynikającego z art. 38 Pr. bankowego, uniemożliwiając tym samym rozpoczęcie w ustawowym terminie działalności bankowej. Fakt ten potwierdził NSA wyrokiem z dnia 22 września 2022r, sygn. akt. II GSK 299/21 b) prowadzenia postępowania administracyjnego w sposób przewlekły, niezgodny z przepisami KPA. NSA potwierdził to w wyroku z dnia 21 stycznia 2022 r, sygn. akt. 11 GSK 1969/21. Aktualnie Komisja Nadzoru Finansowego stoi za wnioskiem usunięcia z ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych. ich zrzeszania i bankach zrzeszających, zrzeszenia zintegrowanego, w sytuacji, gdy w Sądzie Cywilnym toczy się sprawa przeciwko UKNF o odszkodowanie w wysokości 50 milionów złotych dla Polskiego Banku Apeksowego SA. To, że zdecydowana większość banków spółdzielczych jest członkami instytucjonalnych systemów ochrony, nie oznacza, że należy zamknąć banki na zawsze ustawą w tym systemie. Są banki działające samodzielnie, a także banki spółdzielcze uczestniczące w IPS powinny mieć prawo utworzenia zrzeszenia zintegrowanego. Projekt Ministra Finansów usunięcia z ustawy zrzeszenia zintegrowanego uniemożliwi bankom spółdzielczym dokonywanie wyboru modelu działania. Postulat, jakoby sektora banków spółdzielczych jest prawdopodobnie chybiony, banki spółdzielcze nie znają proponowanych zmian a zapewne nie zamykałyby sobie drogi na przyszłość i nie ograniczałyby się w rozwoju. Ponadto, proponowana zmiana do ustawy o bankach spółdzielczych jest nieuzasadniona i niezgodna z przepisami Dyrektywy CRD IV i Rozporządzenia CRR. Głównym celem dyrektywy CRD IV jest zapewnienie bezpieczeństwa deponentów i stabilnego zarządzania instytucjami kredytowymi oraz nałożenie niektórych wymogów mikroostrościowe np. w zakresie norm płynności zw. „LCR”, Zastrzec należy, że rozwiązanie polegające na regulacji IPS wyłącznie w ustawie o bankach spółdzielczych jest wątpliwe z punktu widzenia techniki legislacyjnej i przejrzystości prawa, mając na względzie bezpośrednie obowiązywanie Rozporządzenia oraz możliwości zawiązywania IPS bezpośrednio na podstawie jego przepisów w drodze umownej. Pod hasłem rzekomych postulatów zgłaszanych przez sektor bankowości spółdzielczej próbuje się wykreślić przepisy dotyczące zrzeszenia zintegrowanego, bez żadnego uzasadnienia. Podczas gdy w roku 2014, nad	
--	--	--	--	--

			zmianą ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających wprowadzonych ustawą w 2015 r, były przeprowadzane szerokie konsultacje sektora bankowości spółdzielczej, dogłębne analizy i oceny wszelkich możliwości, zgodne z prawem unijnym i postulatami sektora bankowości, których obecnie nie ma. Ustawodawca, zgodnie z postulatami sektora bankowości spółdzielczej, wprowadził dwa nowe modele zrzeszenia: 1) system ochrony instytucjonalnej i 2) zrzeszenie zintegrowane. Oba z tych modeli realizują ten sam cel — zwiększenie bezpieczeństwa działalności banków spółdzielczych, jednakże przy wykorzystaniu różnych instrumentów. Rozdział 3b „zrzeszenie zintegrowane” zakłada pogłębienie integracji pomiędzy bankami spółdzielczymi w stopniu wystarczającym do zapewnienia im bezpieczeństwa i stabilności działalności z równoczesnym poszanowaniem ich samodzielności organizacyjnej i prawa do samostanowienia. W tym modelu banki spółdzielcze indywidualnie wypełniają wszystkie wymogi płynnościowe i kapitałowe, co jest gwarancją ich stabilności i bezpieczeństwa działalności. Jednocześnie w ramach zrzeszenia zintegrowanego zaprojektowano mechanizmy wsparcia płynności i wypłacalności uczestników zrzeszenia wraz z systemem kontroli i monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej uczestników zrzeszenia. Do najistotniejszych cech zrzeszenia zintegrowanego, odróżniających je od systemu ochrony instytucjonalnej należy: • elitarny charakter - kryteria wstępne przystąpienia do nowego zrzeszania, selekcja banków według kryterium ich sytuacji ekonomiczno-finansowej i oceny poziomu ryzyka, • struktura respektująca zasady ładu korporacyjnego, przejrzyste relacje właścicielskie pomiędzy bankami spółdzielczymi a bankiem zrzeszającym, struktura zdecentralizowana oparta na współpracy samodzielnych banków, pełna autonomia i samodzielność organizacyjna banków spółdzielczych, • wsparcie płynności i wypłacalności ograniczone do wysokości zgromadzonych funduszy bez wzajemnych gwarancji, brak konieczności wsparcia płynności i wypłacalności banku zrzeszającego, • indywidualne spełnienie norm płynności przez każdego uczestnika, • brak skonsolidowanego sprawozdania finansowego na poziomie zrzeszenia,	
--	--	--	---	--

		indywidualne spełnienie norm adekwatności kapitałowej przez każdego uczestnika zrzeszenia, standardowe wagi ryzyka dla wszystkich ekspozycji portfela banków System ochrony instytucjonalnej (IPS) to struktura stworzona przez grupę instytucji kredytowych (banków) w celu wzajemnej ochrony w szczególności opiera się na wzajemnych gwarancjach płynności i wypłacalności zapobiegającej upadłości (art. 113 ust. 7 CRR). System ochrony jest modelem ścisłej współpracy instytucji kredytowych o zbliżonym profilu działalności opartym na skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, wspólnym systemie kontroli i zarządzania ryzykiem oraz dodatkowych funduszach płynnościowych i gwarancyjnych. W konsekwencji w jego ramach zwalnia się banki ze spełnienia norm płynnościowych na poziomie indywidualnym z obowiązkiem ich wypełniania na poziomie skonsolidowanym. II. Sprzeciw do” Uproszczenie wprowadzania zmian do umowy zrzeszania.” Banki spółdzielcze zrzeszone z bankiem zrzeszającym, które przystąpiły do systemu ochrony (IPS) występują w podwójnej roli jako akcjonariusze banku zrzeszającego i jako podmioty podległe organizacyjnie w ramach IPS. Istotnym zagrożeniem, wynikającym z IPS jest ryzyko ograniczenia samodzielności zrzeszonych banków spółdzielczych na rzecz banków zrzeszających oraz zaburzenie relacji właścicielskich w ramach zrzeszenia (co potwierdza wprowadzana zmiana do ustawy o f.b.s.). 1. Zmiana art. 5 ust. 2 w ustawie o f.b.s. ma na celu zastąpienie zgody banku zrzeszającego zgodą jednostki zarządzającej systemem ochrony. Analogicznie zmiany wprowadzone w art. 7, 8 i 9 ustawy. Jest to przeniesienie kompetencji banku zrzeszającego na organ zarządzający systemem ochrony. Takie działanie zaburza ład korporacyjny istniejący w obecnym zrzeszeniu i tworzy „zrzeszenie BIS”. Jest to niezgodne z Dyrektywą CRD IV i Rozporządzeniem CRR 113 ust. 7, gdyż z utworzeniem IPS wiązała się problematyka ustanowienia systemu wzajemnego gwarantowania wypłacalności uczestników systemu - banków spółdzielczych, utworzenia wzajemnej kontroli oraz zarządzania ryzykiem, sporządzania zagregowanych sprawozdań finansowych na poziomie grupy tworzącej IPS ochrony, w szczególności w zakresie gwarancji płynności i wypłacalności zapobiegającej upadłości. Już obecnie banki spółdzielcze będące akcjonariuszami banku zrzeszającego nie są w stanie skutecznie wykonywać funkcji właścicielskich z uwagi na	
--	--	--	--

			rozproszenie akcjonariatu. Zachodzi obawa, iż powstała struktura organizacyjna cechuje się wysokim poziomem dysfunkcjonalności z uwagi na wpisany w jej model konflikt kompetencji z zakresu nadzoru właścicielskiego pomiędzy bankami zrzeszonymi, będącymi akcjonariuszami banku zrzeszającego i członkami Spółdzielni a bankiem zrzeszającym i spółdzielnią, a z drugiej strony, które równolegle pełnią nadzór i kontrolę nad bankami zrzeszonymi. 2. Umowa zrzeszenia jest wzajemną umową, na mocy której bank zrzeszający zobowiązuje się świadczyć na rzecz banku spółdzielczego czynności określone w art. 19 u.f.b.s., zaś bank spółdzielczy zobowiązuje się do posiadania co najmniej jednej akcji banku zrzeszającego oraz do świadczeń określonych w umowie, w tym w szczególności do zapłaty opłat i prowizji za dokonywane czynności bankowe. Zawarcie umowy zrzeszenia prowadzi do powstania stosunku prawnego o charakterze ciągłym. Propozycja zmiany art. 16 ust. 1 i 2 w ustawie o f.b.s zmieniony zostanie charakter umowy zrzeszenia. Aktualnie umowa zrzeszenia jest umową dwustronną banku zrzeszającego i zawarta jest z bankiem spółdzielczym. Proponowana nowelizacja zakłada, że umowa zrzeszenia będzie umową wielostronną, zawieraną przez bank zrzeszający i wszystkie banki zrzeszone, a jej zmiana będzie wymagała zatwierdzenia KNF, bez konieczności podpisywania aneksów z każdym bankiem zrzeszonym. W świetle braku możliwości jednoznacznego zaklasyfikowania wzoru umowy zrzeszenia do kategorii wzorców umownych uregulowanych w art. 384 i n. k. c. budzi wątpliwość sposób zmiany umowy zrzeszenia, w tym w szczególności dopuszczalność jednostronnej zmiany wzorca umowy w trybie określonym w art. 384 prim.1 K.C. Zarówno przepisy Kodeksu cywilnego jak i postanowienia Umowy Zrzeszenia, dają podstawę do jednoznacznego stwierdzenia, iż do zmiany Umowy Zrzeszenia niezbędne jest zawarcie aneksu w formie pisemnej. Takie działanie stanowi ingerencję ustawodawcy w sferę praw nabytych. W tym miejscu należy przywołać zasadę wypływającą z art., 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zawierającą klauzulę demokratycznego państwa prawnego. Do fundamentalnych przepisów konstytucyjnych określających podstawowe i szczególnie chronione cechy ustrojowe RP należy zaliczyć zasadę ochrony praw nabytych i przewidywalności prawa. Wskazać należy, iż do podpisania zarówno umowy zrzeszenia jak i jej aneksowania, należy stosować zasadę swobody zawierania umów i kształtowania sytuacji podmiotów prawa cywilnego w granicach określonych przepisami prawa, zasadami współżycia społecznego i	
--	--	--	--	--

			ustalonymi zwyczajami. Wskazać należy, iż zmiana narusza wieloletnią praktykę opartą gruntownie na przepisach prawa i postanowieniach umowy zrzeczenia, ponadto zmiana stanowiska banku zraszającego i nadzorca nastąpiła bez jakichkolwiek zmian regulacyjnych w tym zakresie. Proponowana zmiana wiąże się z uprzedmiotowieniem banków spółdzielczych, gdzie de facto stronami umowy stanie się bank zraszający i Komisja Nadzoru Finansowego. III. Usunąć Art. 22 d pkt 1 ustawy o f.b.s.” „Zarządzanie systemem ochrony instytucjonalnej przez bank zraszający”. Bank zraszający jest równoprawnym uczestnikiem systemu ochrony” i nie może występować jako bank zarządzający, zgodnie z Dyrektywą CRD IV i Rozporządzeniem CRR. Podnieść należy, iż wyjątek stanowił podstawowe źródło ryzyka, utworzenie systemu ochrony z bankiem zraszającym o skali nieporównywalnej do poszczególnych banków spółdzielczych, przystępujących do systemu (Bank zraszający przystępując do IPS był w trakcie postępowania naprawczego). Podsumowując, zmiana przepisów ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zraszających pod hasłem "deregulacji" jest dokładnie przeciwieństwem założeń zawartych w tytule projektu nowelizacji, niesie ryzyko ograniczenia samodzielności zrzeszonych banków spółdzielczych Deregulacja, zgodnie z definicją encyklopedyczną, to zmniejszanie ingerencji państwa w rynek, w tym usuwanie lub ograniczanie przepisów prawnych, które krępują konkurencję. Deregulacja stanowi jednocześnie ideę przyświecającą zespołowi ds. deregulacji, kierowanemu przez prezesa InPostu Rafała Brzosek. Tymczasem, projektowane zmiany przepisów ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zraszających, stanowią zaprzeczenie idei deregulacji, przewidując usunięcie postanowień dotyczących zrzeczenia zintegrowanego, które nie stanowią uciążliwości dla banków spółdzielczych, a wręcz przeciwnie, dają możliwość wyboru alternatywy dla systemu ochrony instytucjonalnej.	
3.	Uwaga ogólna	Bank Spółdzielczy w Mielcu	Zarząd Banku Spółdzielczego w Mielcu przy akceptacji członków Rady Nadzorczej zgadza się i popiera stanowisko Polskiego Banku Apeksowego S.A. w likwidacji zawarte w piśmie znak: I.DZ.43/07/25 z dnia 15 lipca 2025 r. Zarząd Banku Spółdzielczego w Mielcu mając poparcie członków Rady Nadzorczej przesyła swoje stanowisko do kancelarii Ministra Finansów,	Uwaga nieuwzględniona

			które jest zgodne ze stanowiskiem PBA S.A. w likwidacji.	Odniesienie do przedmiotowej uwagi zostało zamieszczone w tabeli w pozycji nr 2.
4.	Uwaga ogólna	Bank Spółdzielczy w Wysokiem Mazowieckiem	Podzielamy wyrażony w piśmie sprzeciw wobec uchylecia przepisów dotyczących zrzeszenia zintegrowanego, zawartych w Rozdziale 3b ww. ustawy. Przepisy te, wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu projektu, znalazły zastosowanie w praktyce i umożliwiły utworzenie zgodnie z obowiązującym prawem i za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego' Polskiego Banku Apeksowego S.A. Przykład Polskiego Banku Apeksowego S.A. jednoznacznie pokazuje, że zainteresowanie tym modelem istniało i nadal istnieje. Aż 44 banki spółdzielcze, które są akcjonariuszami tego banku, wyraziły wolę, skorzystania z konstrukcji zrzeszenia zintegrowanego. To realny, a nie hipotetyczny przykład zastosowania rozdziału 3b „Zrzeszenie zintegrowane” ww. ustawy. Brak funkcjonującego zrzeszenia zintegrowanego (Polski Bank Apeksowy S.A. obecnie jest w likwidacji) nie wynika z braku potrzeby ani z nieskuteczności przepisów, lecz wyłącznie z decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, która uniemożliwiła rozpoczęcie działalności przez Polski Bank Apeksowy (uchylonej następnie wyrokiem NSA z dnia 22 września 2022r, sygn. akt. II GSK 299/21)2. Jednakże brak wyrażenia zgody na rozpoczęcie działalności przez PBA SA spowodował, że jego akcjonariusze musieli podjąć uchwałę o jego likwidacji. Tym samym uniemożliwiono realizację przepisów, które dziś uznaje się za „niepotrzebne”. Usunięcie przepisów o zrzeszeniu zintegrowanym pozbawi banki spółdzielcze możliwości rzeczywistego wyboru modelu zrzeszeniowego i ograniczy ich rozwój oraz zdolność do samodzielnego działania w przyszłości. Zrzeszenie zintegrowane, dzięki swoim unikalnym cechom, stanowi niezwykle istotny model organizacyjny dla banków spółdzielczych, szczególnie tych, które chcą zachować wysoką samodzielność przy jednoczesnym wzmocnieniu bezpieczeństwa i efektywności działania. Zgłaszamy również sprzeciw wobec projektowanych zmian upraszczających procedurę zmiany do umowy zrzeszenia, które de facto naruszają zasadę swobody umów oraz godzą w pozycję banków	Uwaga nieuwzględniona Przyjęte w projektowanej ustawie rozwiązania stanowią odpowiedź na postulaty zgłaszane przez sektor bankowości spółdzielczej w ostatnich latach, w tym również w ramach inicjatywy deregulacyjnej zgłoszonej przez jego przedstawicieli (ID projektu: MF-88-301). Projektowane przepisy były przedmiotem konsultacji publicznych oraz opiniowania, a także zostały omówione w trakcie konferencji uzgodnieniowej z udziałem wszystkich zainteresowanych stron. Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie przepisów do aktualnych potrzeb sektora bankowości spółdzielczej, uporządkowanie przepisów regulujących działalność tego sektora oraz usprawnienie jego funkcjonowania. Zmiana charakteru umowy zrzeszenia na wielostronną nie wpłynie negatywnie na pozycję banków spółdzielczych w ramach zrzeszenia. Wzór umowy, przekazywany do zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, będzie wcześniej wypracowany przez banki spółdzielcze będące uczestnikami zrzeszenia. Tym samym będzie on wynikiem współpracy wszystkich zainteresowanych. Takie rozwiązanie gwarantuje każdemu z uczestników bezpieczeństwo oraz równość praw i obowiązków, przy

		spółdzielczych, pozbawiając ich możliwości kształtowania własnych umów. Dotychczas każda zmiana umowy wymagała pisemnej zgody banku spółdzielczego, zgodnie z zasadą swobody umów (tj. zawarcia stosownego aneksu do umowy zrzeszenia). Nowa regulacja pozbawia banki wpływu na warunki zrzeszenia, pozwalając na ich modyfikację decyzją większości i zatwierdzeniem KNF, bez konieczności podpisywania aneksów z każdym bankiem zrzeszonym. Doprowadzi to do sytuacji, w której postanowienia umowy zrzeszenia będą Wywoływać skutek materialny wobec banku zrzeszonego, kreując jego prawa i obowiązki wynikające z tej umowy, mimo, że w rzeczywistości nigdy nie wyraził na nie zgody. Tymczasem zarówno przepisy Kodeksu cywilnego jak i postanowienia umowy zrzeszenia, dają podstawę do jednoznacznego stwierdzenia, iż do zmiany umowy zrzeszenia niezbędne jest zawarcie aneksu w formie pisemnej. W konsekwencji zaproponowane zmiany stanowią ingerencję ustawodawcy w sferę praw nabytych. Powyższa kwestia jest kluczowa dla naszego Banku Spółdzielczego, gdyż obecnie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym toczy się postępowanie ze skargi Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (sygn. akt: VI SA/Wa 1496/23) oddalającego skargę Banku na postanowienie KNF w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalności wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zatwierdzenia projektu umowy zrzeszenia przyjętego uchwałą o nr 03/2022 przez Zgromadzenie Prezesów Banków Spółdzielczych Zrzeszonych z bankiem BPS S.A. z dnia 28 września 2022 r. Po powzięciu informacji o wydaniu decyzji przez KNF, nasz Bank złożył pismo z wnioskiem o ponowne rozpoznanie sprawy i uchylenie decyzji ze względu na niezgodność umowy z bezwzględnie obowiązującymi przepisami oraz ze względu na nadanie Bankowi Zrzeszającemu uprawnień do jednostronnego ustalania wysokości opłat przez ten bank pozostałym stronom umowy. KNF postanowieniem z dnia 6 grudnia 2022 r. nr DBS-DBSZ5.7100.11.2022.AU stwierdził niedopuszczalność wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Przyszłe rozstrzygnięcie NSA będzie miało istotne znaczenie, zwłaszcza w kontekście projektowanej zmiany do ustawy, która upraszcza procedury wprowadzenia zmian do umowy zrzeszenia — może bowiem przesądzić, czy banki spółdzielcze (banki zrzeszone) powinny mieć realny wpływ na treść umowy zrzeszenia.	zachowaniu dobrowolności przystąpienia do zrzeszenia i transparentności zasad obowiązujących wszystkich członków.
--	--	---	--

			Zaproponowana zmiana to odejście -od ugruntowanej praktyki, które podważa prawa nabyte banków i narusza konstytucyjną zasadę demokratycznego państwa prawa. W praktyce banki spółdzielcze zostaną zepchnięte do roli biernych uczestników, tracąc realny wpływ na kształt umowy, której są stroną. Reasumując, projekt nowelizacji ustawy, wbrew deklarowanym intencjom, ogranicza samodzielność banków spółdzielczych, narusza zasadę swobody umów, a także eliminuje możliwość korzystania z jednego z dwóch przewidzianych przez ustawodawcę modeli zrzeszenia. W naszej ocenie, tego rodzaju działania są szkodliwe dla rozwoju sektora bankowości spółdzielczej i nie odpowiadają rzeczywistym potrzebom jego uczestników.	
5.	Uwaga ogólna	Krajowa Rada Spółdzielcza	Wobec złożenia uwag do przedmiotowego projektu przez Krajowy Związek Banków Spółdzielczych w których powołuje się on na ich uzgodnienie z Krajową Radą Spółdzielczą, Krajowa Rada Spółdzielcza wskazuje, że popiera stanowisko Krajowego Związku Banków Spółdzielczych w przedmiocie projektowanych zmian ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1670 ze zm.). Jednakże, Krajowa Rada Spółdzielcza nie popiera propozycji zmiany art. 22d ust. 2 ww. ustawy w zakresie, w jakim do jednostek zarządzających nie miałyby mieć zastosowania część I tytułu I działu VIII ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U.2024.593 t.j. z dnia 2024.04.18). Powyższe stanowisko wynika z faktu, iż Krajowy Związek Banków Spółdzielczych i Krajowa Rada Spółdzielcza odbyły spotkanie uzgadniające, w trakcie którego ustalono, że kwestia lustracji zarówno w bankach spółdzielczych, jak i jednostkach zarządzających będzie przedmiotem dalszych ustaleń w środowisku spółdzielczym. Krajowa Rada Spółdzielcza uważa, że wymogi dotyczące lustracji w jednostkach zarządzających, określone w części I tytułu I działu VIII ustawy - Prawo spółdzielcze, stanowią istotny element nadzoru korporacyjnego i nie powinny być wyłączone. Nie ma także żadnego uzasadnienia dla nierównego traktowania spółdzielni i zwalniania z obowiązku lustracji któregośkolwiek sektora spółdzielczego. W związku z powyższym, Krajowa Rada Spółdzielcza wnosi o utrzymanie dotychczasowego brzmienia art. 22d ust. 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych w części dotyczącej stosowania przepisów o lustracji do jednostek zarządzających. Krajowa Rada Spółdzielcza deklaruje gotowość do dalszych prac nad wypracowaniem optymalnych rozwiązań w zakresie nadzoru nad jednostkami zarządzającymi w ramach dalszych	Projektowana zmiana w art. 22d ust. 2 została usunięta z projektu ustawy na wniosek podmiotu, który jest autorem postulatu deregulacyjnego.

			konsultacji środowiskowych. Pozostałe zmiany przewidziane w projekcie ustawy nie budzą zastrzeżeń Krajowej Rady Spółdzielczej.	
6.	Uwaga ogólna	Krakowski Bank Spółdzielczy	Projekt zmian zakłada otwarcie systemu ochrony instytucjonalnej na banki spółdzielcze niezrzeszone i ułatwiające proces wejścia i integracji ze zrzeszeniem, co pozwoli objąć je pełną ochroną płynnościową i kapitałową. Przewiduje także bardziej elastyczne i przejrzyste zasady zrzeszania, między innymi możliwość zaliczenia akcji innego banku zrzeszającego do wymaganego pakietu, co znacząco obniży barierę kapitałową wejścia do zrzeszenia. Projekt usuwa również konieczność zapłaty podatku bankowego po wejściu dużego banku spółdzielczego do zrzeszenia (ten sam bank niezrzeszony podatku nie płaci), dzięki czemu integracja sektora stanie się bardziej atrakcyjna, a popyt na dług Skarbu Państwa ulegnie wzmocnieniu. Przewiduje również rozszerzenie zakresu usług, które banki zrzeszające mogą świadczyć bankom niezrzeszonym, co ułatwi transformację cyfrową i poprawi bezpieczeństwo sektora. Wreszcie nowelizacja wzmacnia mandat systemów ochrony instytucjonalnej do udzielania wsparcia restrukturyzacyjnego wszystkim uczestnikom tych systemów, niezależnie od ich statusu zrzeszeniowego, co ograniczy konieczność angażowania środków publicznych. 1) w art. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) niezrzeszony bank spółdzielczy – bank spółdzielczy, który nie jest członkiem zrzeszenia;” 2) art. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Bank spółdzielczy może zrzeszyć się z bankiem zrzeszającym na zasadach określonych w art. 16 lub funkcjonować samodzielnie, jako niezrzeszony bank spółdzielczy.” 3) w art. 16 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Jeżeli umowa zrzeszenia wymaga posiadania więcej niż jednej akcji banku zrzeszającego, wymóg ten uważa się za spełniony także poprzez posiadanie akcji innego banku zrzeszającego. Jeżeli liczba posiadanych akcji innego banku zrzeszającego nie spełnia wymogu określonego w umowie zrzeszenia, bank zrzeszający zapewni bankowi spółdzielczemu możliwości nabycia akcji banku zrzeszającego w pozostałej do spełnienia wymogu liczbie.” 4) w art. 16 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu: „1b. Wycena akcji, o których mowa w ust. 1a, jest dokonywana w oparciu o wartość godziwą lub wartość księgową netto przypadającą na jedną akcję	Uwaga nieuwzględniona Przyjęte w projektowanej ustawie rozwiązania stanowią odpowiedź na postulaty zgłaszane przez sektor bankowości spółdzielczej w ostatnich latach, w tym również w ramach inicjatywy deregulacyjnej zgłoszonej przez jego przedstawicieli (ID projektu: MF-88-301). Projektowane przepisy były przedmiotem konsultacji publicznych oraz opiniowania, a także zostały omówione w trakcie konferencji uzgodnieniowej z udziałem wszystkich zainteresowanych stron. Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie przepisów do aktualnych potrzeb sektora bankowości spółdzielczej, uporządkowanie przepisów regulujących działalność tego sektora oraz usprawnienie jego funkcjonowania. Ponadto zaproponowane zmiany są w sprzeczności z aktualnie obowiązującymi zasadami funkcjonowania sektora banków spółdzielczych (np. możliwość korzystania z usług zrzeszeniowych przez banki niezrzeszone, objęcie ochroną IPS banków, które nie są uczestnikami IPS).

			na podstawie ostatniego zatwierdzonego i zbadanego sprawozdania finansowego”; 5) w art. 16 po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu: „7. Obowiązek lokowania środków za pośrednictwem banku zrzeszającego nie dotyczy nabycia obligacji skarbowych oraz innych obligacji z gwarancją Skarbu Państwa, dla których rozrachunek odbywa się przez Narodowy Bank Polski na zasadach stosowanych w przypadku rozrachunków międzybankowych.” 6) w art. 19 po ust. 2 dodaje się ust. 3 - 6 w brzmieniu: „3. Bank spółdzielczy zamierzający przystąpić do zrzeszenia notyfikuje zamiar bankowi zrzeszającemu. Od chwili złożenia deklaracji bank może korzystać z usług zrzeszeniowych, w tym usług informatycznych, na zasadach obowiązujących dla zrzeszonych banków spółdzielczych. 4. Bank zrzeszający może świadczyć na rzecz niezrzeszonych banków spółdzielczych usługi lub udostępniać rozwiązania technologiczne, w tym systemy informatyczne, płatnicze, księgowe i raportowe, na zasadach obowiązujących dla zrzeszonych banków spółdzielczych. 5. Świadczenie usług, o których mowa w ust. 3, następuje na podstawie umowy zawartej między bankiem zrzeszającym a niezrzeszonym bankiem spółdzielczym. 6. Świadczenie usług przez bank zrzeszający niezrzeszonemu bankowi spółdzielczemu nie powoduje uznania banku spółdzielczego niezrzeszonego za bank zrzeszony ani nie wywiera skutków organizacyjnych i nadzorczych właściwych dla uczestnictwa w zrzeszeniu.”; 7) w art. 22b. po ust. 1 dodaje się ustęp 1a w brzmieniu: „1a. Do systemu ochrony instytucjonalnej mogą przystępować zarówno banki spółdzielcze zrzeszone, jak i banki spółdzielcze niezrzeszone. Uczestnictwo banku spółdzielczego w systemie ochrony instytucjonalnej nie skutkuje zmianą jego statusu jako banku zrzeszonego lub niezrzeszonego. Utworzenie systemu ochrony instytucjonalnej lub przystąpienie do niego przez bank spółdzielczy nie wymaga zgody banku zrzeszającego ani innych uczestników zrzeszenia.”; 8) w art. 22d w ust. 1 pkt 1) po słowach „bank zrzeszający” i przed słowem „albo” dodaje się słowa: „– jeżeli uczestnikiem systemu są wyłącznie banki spółdzielcze zrzeszone i bank zrzeszający,”; 9) w art. 22i ust. 1a otrzymuje brzmienie: „1a. Organ zarządzający systemem ochrony może również udzielać wsparcia w procesach przymusowej restrukturyzacji oraz przejęć banków, o których	
--	--	--	--	--

			mowa w art. 22a ust. 1a, niezależnie od statusu zrzeszeniowego banku będącego uczestnikiem systemu ochrony.”; UZASADNIENIE <u>1. Potrzeba i cel regulacji</u> 1. Zwiększenie bezpieczeństwa sektora spółdzielczego Obowiązujące przepisy wiążą uczestnictwo banku spółdzielczego w systemie ochrony instytucjonalnej (IPS) z zawarciem umowy zrzeszenia. W praktyce oznacza to, że bank chcący skorzystać z mechanizmów nadzorczych i stabilizacyjnych IPS musi uprzednio poddać się reżimowi korporacyjnemu banku zrzeszającego. O ile współpraca z IPS może być podjęta w relatywnie krótkim czasie po spełnieniu parametrów wejścia do systemu, to podpisanie umowy zrzeszeniowej może okazać się procesem bardziej długotrwałym. Projektowane rozwiązanie usuwa tę zależność, umożliwiając objęcie ochroną IPS również niezrzeszonych banków spółdzielczych. Dzięki temu: - o przyspieszeniu ulegnie proces integracji ze zrzeszeniem; - o skomplikowane procesy integracji w przypadku dużych banków spółdzielczych będą realizowane przy zachowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa operacyjnego; - o rośnie ogólna odporność systemu finansowego – każdy bank spółdzielczy, niezależnie od statusu zrzeszeniowego, staje się częścią sieci wzajemnego wsparcia; - o realizowana jest nadrzędna zasada CRR/CRD IV (art. 113 ust. 7 CRR) zachęcająca do tworzenia i rozbudowy IPS-ów. 2. Ułatwienie transformacji i ograniczenie niepewności Proces wejścia do zrzeszenia bywa wielomiesięczny (badanie due diligence przez bank zrzeszający, zgody KNF, dostosowanie systemów). W tym czasie bank pozostaje bez dostępu do narzędzi IPS. Proponowane przepisy pozwalają, aby IPS pełnił funkcję „parasola tymczasowego” – bank najpierw przystępuje do systemu ochrony, a dopiero po dopełnieniu formalności staje się członkiem zrzeszenia. Minimalizuje to: - o ryzyko utraty płynności w trakcie przejściowego okresu; - o barierę wejścia dla mniejszych podmiotów, dla których koszt czasowy procesu zrzeszeniowego jest znaczącym obciążeniem; - o ryzyko dla deponentów i stabilności sektora w sytuacji przeciągających się procedur administracyjnych. 3. Zwiększenie zachęt do integracji	
--	--	--	---	--

		Projekt zapisu eliminuje występujące pogorszenie sytuacji dużego banku spółdzielczego podejmującego działania w kierunku zrzeszenia. W przypadku dużych banków spółdzielczych nierównowaga wynika ze sposobu naliczania tzw. podatku bankowego, który przewiduje uwzględnienie w kalkulacji obligacji skarbowych i gwarantowanych przez Skarb Państwa. Ww. mechanizm nie obejmuje środków lokowanych w papiery skarbowe obejmowane z wykorzystaniem stosowanego mechanizmu obligatoryjnego pośrednictwa banku zrzeszającego. Ponadto, przedstawienie na zrzeszeniowy mechanizm lokowania może spowodować skokowe zwiększenie po stronie banku zrzeszającego wymaganego poziomu funduszy własnych. Wprowadzony zapis: - o eliminuje konieczność nagłych dostosowań w ramach prowadzonej działalności skarbcowej przystępujących do zrzeszenia banków spółdzielczych; - o zwiększy atrakcyjność zarówno zrzeszania się, a tym samym uczestnictwa w IPS, - o eliminuje bariery i „karanie podatkiem” przystępujące do zrzeszenia duże banki spółdzielcze; - o wzmocni finansowanie długu publicznego dzięki większemu popytowi ze strony sektora spółdzielczego. <u>2. Istota rozwiązań przyjętych w projekcie</u> 1-2 – definicja „niezrzeszonego banku” – jasne rozdzielenie statusu banku zrzeszonego i niezrzeszonego; podmiot może świadomie wybrać model działalności 3-4 – uelastycznienie wymogu posiadania akcji banku zrzeszającego i transparentna wycena – Zapobiega barierom kapitałowym, chroni interes ekonomiczny banków zrzeszających (bank spółdzielczy przystępujący do zrzeszenia posiadający akcje innego banku zrzeszającego mógłby zakłócić wycenę rynkową tych akcji w procesie przyspieszonej sprzedaży) 5 – wyłączenie z obowiązku lokowania środków przez bank zrzeszający przy nabyciu obligacji skarbowych – ułatwi samodzielne zarządzanie płynnością i eliminuje konieczność zapłaty podatku bankowego po przystąpieniu do zrzeszenia 6 – możliwość świadczenia usług zrzeszeniowych dla banków niezrzeszonych – stymuluje współpracę technologiczno-operacyjną bez konieczności pełnego zrzeszenia, umożliwia korzystanie ze sprawdzonych narzędzi IT w innym zrzeszeniu	
--	--	--	--

			7-9 – otwarty charakter IPS oraz neutralność statusu zrzeszeniowego – przyspiesz przystępowanie do IPS i wzmacnia zakres wzajemnej ochrony <u>3. Uzasadnienie szczegółowe proponowanych zmian</u> Wprowadzenie do art. 2 pkt 3a definicji „niezrzeszonego banku spółdzielczego” usuwa dotychczasową lukę w terminologii ustawowej, która komplikowała procesy sprawozdawcze i nadzorcze. Brak jasnej kategorii powodował konieczność każdorazowego, kazuistycznego ustalania, które banki działają w strukturze zrzeszeniowej, a które funkcjonują w pełni samodzielnie. Problem stawał się szczególnie widoczny podczas raportowania do Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego, gdzie stosowano niejednolite oznaczenia lub odwoływano się do opisowych komentarzy. Legalna definicja eliminuje tę niepewność, wyraźnie identyfikuje adresatów nowych uprawnień – zwłaszcza prawa do przystąpienia do systemu ochrony instytucjonalnej (IPS) bez wcześniejszego zrzeszenia – i ułatwia formułowanie danych porównawczych potrzebnych Europejskiemu Bankowi Centralnemu i Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego. Dzięki temu cała statystyka sektora staje się spójna, a procesy decyzyjne w zakresie polityki makroostrożnościowej mogą się opierać na jakościowo lepszych informacjach. Nowe brzmienie art. 4, dające bankowi spółdzielczemu swobodne prawo wyboru pomiędzy zrzeszeniem a działalnością w charakterze niezrzeszonego banku spółdzielczego, przywraca równowagę instytucjonalną w sektorze. Dotąd członkostwo w zrzeszeniu było w praktyce domyślnym, a często jedynym modelem, z którego rezygnowały jedynie nieliczne, największe i kapitałowo silne banki spółdzielcze. Formalne uznanie możliwości pozostania poza zrzeszeniem nie tylko odpowiada logice art. 30 ust. 5 dyrektywy CRD IV, która pozostawia bankom spółdzielczym prawo do wyboru struktury organizacyjnej, lecz także umożliwia stosowanie mechanizmów IPS w odniesieniu do banków działających samodzielnie. Dodawany do art. 16 ust. 1a pozwala zaliczyć do minimalnego pakietu udziałów akcje innego banku zrzeszającego i tym samym mityguje wysoką barierę wejścia w struktury zrzeszeniowe, jaką do tej pory stanowiła jednorazowa konieczność zakupu akcji banku zrzeszającego. Niektóre niezrzeszone banki spółdzielcze posiadają akcje banku zrzeszającego, niekiedy innego niż ten, z którym zamierzają się zrzeszyć, historycznie nabyte w ramach procesów łączeniowych. Praktyka rynkowa pokazuje, że wymagany pakiet akcji, oznacza dla niewielkiego banku spółdzielczego wydatek rzędu kilku milionów złotych, a w przypadku większych banków	
--	--	--	--	--

			spółdzielczych kwoty będą sięgać kilkudziesięciu milionów złotych. Wysoki koszt zamraza kapitał, obniża wskaźnik Tier 1 i zniechęca do integracji. Rozwiązanie przyjęte w projekcie umożliwia rozłożenie wydatku w czasie oraz wykorzystanie już posiadanych akcji innego zrzeszającego, co znacząco przyspiesza proces zrzeszenia. Równocześnie zobowiązanie banku zrzeszającego do udostępnienia brakujących akcji gwarantuje, że aplikacja banku spółdzielczego do zrzeszenia nie zostanie ograniczona z przyczyn czysto podaźowych (z powodu braku zainteresowania nabyciem akcji banku zrzeszającego na rynku wtórnym). Art. 16 ust. 1b, wprowadza mechanizm wyceny akcji banku zrzeszającego dla potrzeb ich zakupu przez bank aplikujący do zrzeszenia. W swojej praktyce banki spółdzielcze posługiwały się wartością nominalną, inne wartością księgową netto. Taka niejednorodność może prowadzić do sporów o cenę akcji oraz czy wnoszony kapitał rzeczywiście odpowiada wartości ekonomicznej. Nowy przepis określa, iż przyjmuje się wartość godziwą lub wartość księgową netto przypadającą na jedną akcję na podstawie ostatniego zatwierdzonego i zbadanego sprawozdania finansowego, co ma znaczenie dla wyceny już posiadanych akcji jednego z banków zrzeszających przez bank spółdzielczy. Włączenie do art. 16 ust. 7 zwolnienia z obowiązku lokowania środków przez bank zrzeszający w przypadku nabywania obligacji skarbowych i papierów gwarantowanych eliminuje zjawisko obciążenia podatkiem bankowym dużego banku spółdzielczego aplikującego do zrzeszenia. Aktywa banku spółdzielczego przeniesione na rachunek banku zrzeszającego przed rozliczeniem w KDPW lub NBP, zwiększają podstawę opodatkowania tego banku (nie ulegają odliczeniu od podstawy opodatkowania). Zwolnienie, odnoszące się wyłącznie do instrumentów skarbowych rozliczanych w NBP, nie tworzy ryzyka kredytowego, a jednocześnie pozwala dużym bankom spółdzielczym (o aktywach istotnie wyższych ponad 4 mld złotych) na zawieranie transakcji bezpośrednio z NBP w ramach bezpiecznych rozliczeń międzybankowych. Art. 19 ust. 3, nadając deklaracji przystąpienia do zrzeszenia natychmiastowy skutek w postaci dostępu do usług zrzeszeniowych, odpowiada m.in. na problem tak zwanej luki migracyjnej, trwającej nierzadko od kilku do kilkunastu miesięcy. W tym okresie bank spółdzielczy, będąc w procesie zrzeszeniowym i przechodząc testy kompatybilności systemów, musi przestawić wszystkie systemy (płatnicze, system rozliczeń SORBNET czy usług kartowych) na standard zrzeszeniowy, co narażało go na opóźnienia i dodatkowe koszty. Przepis	
--	--	--	---	--

			wprowadza regułę równoważności: skoro bank zadeklarował wolę zrzeszenia się, powinien korzystać z tych samych usług co członkowie, a różnice formalnoprawne nadrabiać równolegle do bieżącego funkcjonowania. Nowy ustęp 4 w art. 19 umożliwia bankom zrzeszającym świadczenie pełnego spektrum usług także na rzecz banków niezrzeszonych, co otwiera drogę do powstania wewnątrzsektorowych centrów kompetencji i pozwala osiągnąć efekty skali, których niezrzeszony bank spółdzielczy nie byłby w stanie uzyskać. Umożliwia to także korzystanie ze sprawdzonych rozwiązań informatycznych i organizacyjnych pomiędzy zrzeszeniami. Umożliwienie outsourcingu do innego zrzeszenia i banków niezrzeszonych zwiększa bezpieczeństwo danych, skraca łańcuchy decyzyjne oraz umożliwia nadzorcy sprawniejszą kontrolę. Z punktu widzenia banku zrzeszającego dodatkowe przychody z usług dla niezrzeszonych spółdzielni stabilizują jego model biznesowy, dywersyfikują źródła dochodu i zachęcają do dalszych inwestycji w infrastrukturę. Art. 19 ust. 5 wprowadza wyraźne wymogi formalne dla umów outsourcingu świadczonego przez bank zrzeszający na rzecz banku niezrzeszonego, co jest istotne w świetle art. 6a Prawa bankowego. Dotychczasowe praktyki pokazały, że niejednoznaczne uregulowanie poziomu odpowiedzialności i sposobu raportowania powodowało ryzyko regulacyjne, zwłaszcza w obszarze ochrony danych osobowych i ciągłości działania. Wymóg pisemnej umowy obejmującej standardy SLA, warunki integralności danych i procedury raportowe zabezpiecza obie strony oraz dostarcza UKNF czytelnego instrumentu egzekwowania zgodności w standardzie DORA w zakresie outsourcingu. Ustęp 6 w art. 19 deklaruje neutralność outsourcingu wobec statusu zrzeszeniowego banku, czym jednoznacznie rozstrzyga wątpliwości interpretacyjne, czy długookresowe korzystanie z usług banku zrzeszającego nie rodzi domniemania faktycznego zrzeszenia. Przepis usuwa to ryzyko, zapewniając jasność i przewidywalność regulacyjną zarówno dla banków, jak i dla organów kontroli. Dodanie art. 22b ust. 1a, który stwierdza, że przystąpienie do IPS nie wymaga zgody banku zrzeszającego i nie zmienia statusu banku uczestnika, eliminuje wątpliwości, czy na zrzeszenie banku spółdzielczego wymagana jest zgoda rady nadzorczej banku zrzeszającego. Tym samym bank spółdzielczy zyskuje pewność co do możliwości przystąpienia do systemu ochrony bez nieuzasadnionych barier w postaci oczekiwania na zgodę rady nadzorczej banku zrzeszającego. Jednocześnie, potencjalne problemy z	
--	--	--	--	--

		uzyskaniem akceptacji banku zrzeszającego, polegające np. na konieczności uzyskania akceptacji większości członków nie spowolnią samego procesu zrzeszeniowego w okresie gdy już ponosi koszty funkcjonowania w tym systemie. Obecnie funkcjonujące systemy odwołują się do jednego banku zrzeszającego i jego członków. Proponowane włączenie niezrzeszonych banków spółdzielczych poprawi profil ryzyka IPS poprzez zwiększenie jego siły finansowej. Rozszerzenie grona uczestników zwiększa łączną bazę składkową, co w długim okresie obniży jednostkowe obciążenie każdego banku funkcjonującego w tym systemie ochrony. Zmodyfikowany art. 22d ust. 1 pkt 1 przewiduje, że rola banku zrzeszającego jako podmiotu centralnego w systemie ochrony dotyczy wyłącznie systemów, w których uczestnikami są wyłącznie banki zrzeszone i ten bank zrzeszający. Usunięcie automatyzmu w innych konfiguracjach pozwala na powstanie IPS-ów o strukturze kolektywnej lub z wieloma bankami zrzeszającymi, co odpowiada rekomendacjom EBA dotyczącym pluralizmu modeli organizacyjnych systemów ochrony. Elastyczność ta jest szczególnie ważna wobec szybkiego rozwoju technologii i potrzeb tworzenia wyspecjalizowanych struktur ochronnych. Zmiana art. 22i ust. 1a rozszerza mandat organu zarządzającego IPS, umożliwiając wsparcie w procesie restrukturyzacji lub przejęć każdego uczestnika systemu, który ponosi koszty jego funkcjonowania i realizuje obowiązki związane z uczestnictwem, niezależnie od jego statusu zrzeszeniowego. Jest to kluczowy element wzmocnienia prewencyjnej funkcji IPS. Dotychczasowe ograniczenie do banków zrzeszonych uniemożliwia ekwiwalentność mechanizmów obronnych IPS dla banków będących członkami IPS i nadal posiadających status banku ubiegającego się o przyjęcie do zrzeszenia. <u>4. Podsumowanie</u> Projekt nowelizacji ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających wprowadza zmiany mające na celu podniesienie bezpieczeństwa systemowego, ułatwienie procesu integracji niezrzeszonych banków spółdzielczych oraz zwiększenie efektywności ekonomicznej działalności spółdzielczej. Otwarcie usług outsourcingowych banków zrzeszających na niezrzeszone banki spółdzielcze wzmacnia współpracę technologiczno-operacyjną banków zrzeszonych w dwóch zrzeszeniach i stwarza podstawy dla powstania	
--	--	--	--

			krajowych centrów kompetencji wspierających transformację cyfrową mniejszych podmiotów. Zmiany wpisują się w porządek prawny Unii Europejskiej: realizują zachęty art. 113 ust. 7 CRR do rozwijania IPS, jednocześnie respektują swobodę organizacyjną przewidzianą w dyrektywie CRD IV i wzmacniają prewencyjne cele dyrektywy BRRD poprzez odciążenie publicznych mechanizmów resolution. Sumarycznie projekt tworzy warunki do stabilnego, równoważnego rozwoju całego sektora bankowości spółdzielczej. Zapewnia większe bezpieczeństwo depozytów, poprawia przejrzystość i konkurencyjność rynku, wzmacnia lokalny kapitał społeczny oraz zwiększa odporność systemu finansowego bez potrzeby angażowania środków publicznych.	
7.	Art. 1 pkt 5	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Ponownie proponujemy uchylenie art. 7 Ustawy o BS, a w przypadku nieuwzględnienia tej propozycji prosimy o pozostawienie dotychczasowego brzmienia tego przepisu. Uzasadnienie: Proponujemy pozostawienie realizacji przez banki spółdzielcze czynności określonych w art. 7 bez konieczności uzyskiwania zgody instytucjonalnych systemów ochrony. Z uwagi na zmieniające się otoczenie prawno-regulacyjne straciły na aktualności przepisy dotyczące wykonywania przez bank zrzeczający obowiązków kontrolnych wobec banków zrzeszonych oraz uzyskiwania przez bank zrzeczony zgody banku zrzeszającego na wykonywanie czynności wskazanych w art. 7 Ustawy o BS, tj. emitowanie bankowych papierów wartościowych, prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych, pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Wobec wykreślenia w projekcie ustawy w art. 19 ust. 2 pkt 5) uważamy, że wskazane jest konsekwentne wykreślenie art. 7, stanowiącego rozwinięcie obowiązków kontrolnych banku zrzeszającego opisanych w art. 19 ust. 2 pkt 5) Ustawy.	Uwaga uwzględniona – pozostanie dotychczasowe brzmienie art. 7.
8.	Art. 1 pkt 3 lit. a Art. 1 pkt 6 Art. 1 pkt 7	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Rezygnacja z proponowanych zmian art. 5 ust. 2 oraz art. 8 i art. 9 i pozostawienie ww. przepisów w dotychczasowym brzmieniu. Uzasadnienie: Projekt przewiduje przesunięcie kompetencji określonych w ww. przepisach z banku zrzeszającego na jednostkę zarządzającą systemem ochrony. W naszej opinii kompetencje wskazane w art. 5 ust. 2, art. 8 oraz art. 9 są nieadekwatne do zakresu działania tych podmiotów, co wynika wprost z	Uwaga uwzględniona – brzmienie wskazanych przepisów nie ulegnie zmianie.

			porównania art. 16-19 i art. 22a Ustawy o BS. Powyższe przepisy wskazują na odrębne cele funkcjonowania zrzeszenia wobec celów systemu ochrony. Kompetencje przyznane bankowi zrzeszającemu w art. 5 ust. 2 (zgoda na prowadzenie działalności także na terenie sąsiadujących powiatów), art. 8 (zgoda na wykonywanie pozostałej działalności bankowej) oraz art. 9 (pośrednictwo banku zrzeszającego w uzyskaniu zezwolenia KNF na utworzenie banku spółdzielczego oraz na zmianę statutu) wpisują się w merytoryczny zakres działania tego banku, określony w art. 16 – 19, natomiast nie mieszczą się w celu, w jakim powołuje się systemy ochrony i którym jest zapewnienie płynności i wypłacalności banków będących uczestnikami systemu. Wskazać także należy, że bank zrzeszający jest głównym dostawcą usług dla banków zrzeszonych, dzięki czemu ma dużą świadomość, zarówno co do możliwości operacyjnych tych banków, jak i odnośnie do potrzeby zmian w statutach banków spółdzielczych. Ponadto, to bank zrzeszający jest odpowiedzialny za aktualizację statutu wzorcowego i dokonuje tym samym weryfikacji merytorycznej jego treści. W związku z powyższym proponujemy pozostawienie aktualnego brzmienia art. 5 ust.2 oraz art. 8 i art. 9.	
9.	Art. 1 pkt 4	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Dodanie pkt 5) w art. 6 ust. 2a zdanie drugie. Uzasadnienie: W związku z dodaniem w art. 5 ust. 5 nowego pkt 5), należy go uwzględnić także w nowej propozycji zapisu w art. 6 ust. 2a	Uwaga uwzględniona
10.	Art. 1 pkt 4	Związek Banków Polskich	W art. 1 pkt 4 ustawy proponowana treść powinna być następująca: „w art. 6 w ust. 2a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu: „Zgoda organu zarządzającego systemem ochrony nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 5 pkt 1, 2, 4 i 5”; Zmiana ta powinna wynikać z dodania w art. 5 ust. 5 nowego pkt 5). Należy go uwzględnić także w nowej propozycji zapisu w art. 6 ust. 2a	Uwaga uwzględniona
11.	Art. 1 pkt 4	Związek Banków Polskich	W tym sam art. 1 pkt 4 ustawy proponowana treść powinna być następująca: „ w art. 6 w ust. 2a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu: „Zgoda organu zarządzającego systemem ochrony nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 5 pkt 1-4”; Projektodawca słusznie podjął inicjatywę doprecyzowania treści art. 6 ust. 2a ustawy, który pozostawał w kolizji z treścią art. 5 ust. 5 ustawy – powodując wątpliwości interpretacyjne. W uzasadnieniu projektu projektodawca wskazał, że „Zaproponowana zmiana ma na celu	Uwaga uwzględniona

			umożliwienie udzielania kredytów podmiotom wskazanym w art. 5 ust. 5, bez konieczności uzyskiwania każdorazowej zgody jednostki zarządzającej systemem ochrony.”. Niemniej jednak przyjęcie przepisu w proponowanym obecnie kształcie wyklucza możliwość kredytowania członków banku spółdzielczego, mających miejsce zamieszkania/siedzibę poza statutowym terenem działania Banku, bez uzyskania każdorazowej zgody jednostki zarządzającej systemem ochrony, a to z uwagi na zawężenie w projektowanej treści przepisu przesłanek wyłączających: „Zgoda organu zarządzającego systemem ochrony nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 5 pkt 1, 2 i 4”. Wyłączono więc przypadek wymieniony w art. 5 ust. 5 pkt 3, tj. wykonywania czynności bankowych z członkami banku spółdzielczego. Zaproponowane podejście pozostaje więc w naszej ocenie w sprzeczności z: 1) intencją projektodawcy wyrażoną w uzasadnieniu projektu, że zaproponowana zmiana ma na celu umożliwienia udzielania kredytów wszystkim podmiotom wskazanym w art. 5 ust. 5 bez każdorazowej zgody jednostki zarządzającej systemem ochrony; 2) stanowiskiem i rekomendacjami organów stabilności finansowej państwa (KNF, NBP) w zakresie konieczności odbudowy bazy członkowskiej w bankach spółdzielczych i rozwijania instytucji członkostwa jako kluczowej dla sektora; Warto podkreślić, że NBP w swoich rekomendacjach zawartych cyklicznie w raporcie o stabilności finansowej wskazuje na wagę odbudowy bazy udziałowców w przypadku banków spółdzielczych. 3) rolą i zadaniami jednostek zarządzających systemem ochrony – konieczność uzyskania każdorazowo zgody organu zarządzającego systemem ochrony przed zawarciem transakcji między bankiem spółdzielczym a jego członkiem stanowi nieproporcjonalną ingerencję w relacje właścicielskie w banku spółdzielczym (bank jest własnością jego członków). Banki spółdzielcze działają jako spółdzielnie. Spółdzielnie zgodnie z art. 1 § 1 Prawa spółdzielczego są dobrowolnymi zrzeszeniami nieograniczonej liczby osób, które prowadzą działalność gospodarczą w interesie swoich członków. Członkowie zgodnie z przepisami prawa nie muszą mieć miejsca zamieszkania lub siedziby wyłącznie na terenie statutowym działania spółdzielni.	
12.	Art. 1 pkt 8	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	Wątpliwości może budzić fakt, czy proponowane zmiany w zakresie art. 16 ufbg w istocie doprowadzą do osiągnięcia skutków, o których mowa w uzasadnieniu projektu. Zgodnie z uzasadnieniem projektu „proponowana nowelizacja zakłada, że umowa zrzeszenia będzie umową wielostronną,	Uwaga uwzględniona

			zawieraną przez bank zrzeszający i wszystkie banki zrzeszone, a jej zmiana będzie wymagała zatwierdzenia Komisji Nadzoru Finansowego, bez konieczności podpisywania aneksów z każdym bankiem zrzeszonym.” Umowa zrzeszenia jako umowa wielostronna również będzie mogła być zmieniona tylko poprzez dokonanie czynności prawnych (zawarcie aneksów) z jej stronami. Innymi słowy, w dalszym ciągu konieczne będzie podpisanie aneksów dla zmiany umowy względem jej stron - co wynika z ogólnych zasad prawa cywilnego. Innymi słowy, zmiana praw lub obowiązków wynikających z już zawartej umowy (a do tego sprowadza się zmiana umowy zrzeszenia) wymaga albo zgody wszystkich jej stron (podpisania aneksu z każdą ze stron) albo wyraźnej podstawy w przepisach prawa. Jeżeli celem projektodawcy jest uproszczenie procedury zmiany umowy zrzeszenia (np. wprowadzenie możliwości jej zmiany wskutek podjęcia uchwały, za którą zgłasza określona część uczestników zrzeszenia, albo możliwości jej zmiany wskutek podjęcia decyzji przez KNF) to, aby ten cel został osiągnięty, musi to wyraźnie wynikać z treści przepisów prawa.	
13.	Art. 1 pkt 10	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	W art. 22ga w ust. 1 i 2 należy „bank zrzeszający zarządzający systemem ochrony albo jednostką zarządzającą” należy zamienić na „jednostkę zarządzającą systemem ochrony”. Uzasadnienie: Bank zrzeszający nie zarządza jednostką zarządzającą tylko ewentualnie systemem ochrony, stąd użycie słowa "jednostką" w tym kontekście jest nieprawidłowe. Dlatego proponujemy doprecyzowanie tego przepisu.	Uwaga uwzględniona
14.	Art. 1 pkt 10	Związek Banków Polskich	W art. 1 pkt 10 ustawy proponowana treść powinna być następująca: „po art. 22g dodaje się art. 22ga w brzmieniu: „Art. 22ga. 1. Pomoc finansowa udzielana z funduszu pomocowego, o którym mowa w art. 22g ust. 1, może polegać na nabyciu przez bank zrzeszający zarządzający systemem ochrony albo jednostkę zarządzającą systemem ochrony wierzytelności uczestnika systemu ochrony. 2. W przypadku procesu połączenia banków będących uczestnikami systemu ochrony pomoc finansowa udzielana z funduszu pomocowego, o którym mowa w art. 22g ust. 1, może polegać na zawarciu przez banki spółdzielcze będące uczestnikami systemu ochrony z bankiem zrzeszającym zarządzającym systemem ochrony albo jednostkę zarządzającą systemem ochrony, umowy o przekazywanie temu bankowi zrzeszającemu albo tej jednostce zarządzającej wszystkich świadczeń otrzymywanych przez	Uwaga uwzględniona

			uczestnika systemu z wierzytelności, z określonej puli wierzytelności lub z określonych wierzytelności (umowa o subpartycypację), w szczególności: Uzasadnieniem dla proponowanej zmiany jest fakt, że bank zrzeszający nie zarządza jednostką zarządzającą, tylko ewentualnie systemem ochrony, stąd użycie słowa "jednostką" w tym kontekście wydaje się być nieprawidłowe.	
15.	Art. 1 pkt 10	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	UKNF nie akceptuje natomiast zmiany do przepisów ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, dotyczącej nowego przepisu art. 22ga umożliwiającego udzielanie pomocy z funduszu pomocowego systemu ochrony, która może polegać na nabyciu przez bank zrzeszający zarządzający systemem ochrony albo jednostkę zarządzającą wierzytelności uczestnika systemu ochrony. Zaproponowane brzmienie art. 22ga nie odzwierciedla uzgodnień poczynionych z KZBS, zgodnie z którymi przepis ten powinien jednoznacznie wskazywać, że nabywanie wierzytelności w ramach wykorzystania na ten cel środków funduszu pomocowego jest możliwe tylko w sytuacji kryzysowej dla banku, w której konieczne jest zastosowanie działania o charakterze restrukturyzacyjnym, w postaci połączenia banku z innym silniejszym kapitałowo bankiem (w drodze łączenia dobrowolnego czy też mocą decyzji KNF). Przepis należy skonstruować tak, aby jednoznacznie wynikało z niego, że forma pomocy w postaci nabycia wierzytelności w ciężar funduszu pomocowego może mieć zastosowanie jedynie w sytuacji wsparcia procesów łączeniowych banków spółdzielczych¹ (obecne brzmienie ust. 2 tego przepisu może wskazywać, że nabycie wierzytelności w tym trybie może zachodzić w różnych sytuacjach, nie tylko w przypadku połączenia banków). Art. 22 ga powinien odzwierciedlać powyższe ograniczenie ze względu na to, że celem funkcjonowania funduszu pomocowego jest i nadal powinno być zapewnienie środków na finansowanie ustawowych zadań systemu ochrony w zakresie pomocy finansowej dla uczestników systemu ochrony mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości oraz umożliwienie udzielania przez system ochrony wsparcia m.in. w zakresie przejęcia banku, o którym mowa w art. 146b ust. 1 ustawy - Prawo bankowe. Ustawowe dopuszczenie do zawierania transakcji nabywania wierzytelności w innym celu rodzi ogromne ryzyko nieuprawnionego uszczuplenia środków, które powinny być utrzymywane w funduszu na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej i konieczności finansowania restrukturyzacji banków. Konieczne jest zatem uzupełnienie art. 22ga ust 1. o zdanie drugie w brzmieniu: „Pomoc finansowa, o której mowa w zdaniu	Uwaga uwzględniona

			pierwszym może być udzielona wyłącznie w ramach procesu połączenia banków będących uczestnikami systemu ochrony, a przedmiotem nabycia mogą być tylko wierzytelności banku przejmowanego.” Powyższe ograniczenie koresponduje z zasadą, zaproponowaną art. 22ga ust 4 pkt 2) projektu ustawy w zakresie objęcia transakcją nabycia jedynie ekspozycji kredytowych które zostały zaklasyfikowane do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone”, co odzwierciedla ustalenia w zakresie zmian legislacyjnych, poczynione między UKNF i KZBS. W ocenie UKNF precyzyjne ramy wprowadzanego ustawowo narzędzia pomocowego muszą zmitigować ryzyko dokonywania takich transakcji z uszczerbkiem dla funduszu, niezgodnie z celem, którym jest wsparcie w procesach restrukturyzacyjnych banków spółdzielczych. Należy zaznaczyć, że wprowadzanie ograniczeń prawnych w procesach sprzedaży wierzytelności finansowanych ze środków funduszy o charakterze stabilizacyjnym czy pomocowym powinno być szczególną troską ustawodawcy w sektorze spółdzielczym, i mitygować ryzyko nieuprawnionego uszczuplania funduszu. Wprowadzenie przepisu art. 22ga w obecnym brzmieniu może sprzyjać transakcjom rynkowym, które w nieuprawniony sposób zmieniałyby cel i przeznaczenie funduszu pomocowego. Biorąc pod uwagę ryzyko niemożności wypełnienia przez fundusz stabilizacyjny swojego ustawowego celu w sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych, z uwagi na rozdysponowanie jego środków, należy tworzyć szczelne przepisy dotyczące narzędzi pomocowych IPS. Dla zapobieżenia tego ryzyka, prawna regulacja mechanizmu subpartycypacji musi spełniać cel, którym jest wzmocnienie narzędzia pomocowego wykupu wierzytelności, ale tylko w procesach łączeniowych banków. Tendencją powinno być prawne ograniczanie możliwości korzystania ze środków pomocowych w innych celach. W związku z powyższym UKNF nie widzi możliwości wprowadzenia przepisu art. 22ga w brzmieniu zaproponowanym w projekcie z dn. 16 czerwca 2025 r. W pozostałym zakresie UKNF nie wnosi uwag do przepisów w zakresie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.	
16.	Art. 1 pkt 10	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	W zakresie dodawanego art. 22ga ust. 5 ufbs – Poddajemy pod rozwałę wykreślenie z projektowanego ust. 5 sformułowania „albo elektronicznej”, tak by zachować spójność z innymi przepisami o formie szczególnej czynności prawnych (np. art. 10a i art. 22c ufbs). Możliwość zawarcia umowy w formie elektronicznej wynika z art. 781 § 2 Kc.	Uwaga uwzględniona

17.	Art. 1 pkt 10	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	2. Dodanie w art. 22.ga ust. 6 i 7 w następującym brzmieniu: 6. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 lub ust. 2, może nastąpić także w wysokości wartości nominalnej wierzytelności, w tym powyżej ich wartości rynkowej, pod warunkiem uzyskania zgody walnego zgromadzenia uczestników systemu ochrony. 7. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 2 może być udzielona wyłącznie w ramach procesu połączenia banków będących uczestnikami systemu ochrony i do wysokości ekspozycji kredytowych według wartości bilansowej brutto banku przejmowanego, które zgodnie z przepisami określającymi zasady tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków zostały zaklasyfikowane do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone”. Uzasadnienie: Treść przepisu art. 22 ga zawarta w projekcie nie odpowiada uzgodnieniom poczynionym pomiędzy KZBS a UKNF oraz propozycji brzmienia tego przepisu przesłanej przez KZBS w piśmie z dnia 1 sierpnia 2024 r. (KZBS/W/10/246/2024/MC), jak i w propozycji deregulacyjnej w ramach SprawdzaMY, która zawierała wyżej wskazane ust. 6 i 7. Propozycja brzmienia art. 22 ga przesłana przez KZBS w ww. piśmie zawierała wyżej wskazane ust. 6 i 7, które nie znalazły się ostatecznie w projekcie. Przepisy te wskazują, że nabywanie wierzytelności w ramach wykorzystania na ten cel środków funduszu pomocowego jest możliwe tylko w sytuacji kryzysowej dla banku, w której konieczne jest zastosowanie działania o charakterze restrukturyzacyjnym, w postaci połączenia banku z innym silniejszym kapitałowo bankiem. Ze względu na pomocowy charakter subpartycypacji proponowane przepisy dopuszczałyby, aby pomoc finansowa mogła nastąpić także w wysokości wartości nominalnej wierzytelności, w tym powyżej ich wartości rynkowej (pod warunkiem uzyskania zgody walnego zgromadzenia uczestników systemu ochrony). Biorąc pod uwagę, że powyższe ust. 6 i 7 art. 22 ga były uprzednio uzgodnione pomiędzy KZBS i UKNF oraz, że są to zmiany odzwierciedlające potrzeby sektora bankowości spółdzielczej oraz praktykę jego funkcjonowania, uprzejmie prosimy o ich uwzględnienie w treści projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona
-----	---------------	---------------------------------------	---	--------------------

18.	Art. 1 pkt 11	Polska Izba Biegłych Rewidentów	Przedstawia swoje stanowisko co do proponowanych zmian, w szczególności zaś do proponowanego art. 22ia. Należy podkreślić, że projektowany przepis nie ma charakteru deregulacyjnego – przeciwnie, nakłada on dodatkowe, nieproporcjonalne i nieuzasadnione obowiązki na firmy audytorskie. Wprowadza on obowiązek udostępniania bliżej niezdefiniowanych informacji, w tym danych objętych tajemnicą zawodową oraz tajemnicą bankową, na rzecz jednostki zarządzającej systemem ochrony – podmiotu, który nie posiada statusu organu administracji publicznej ani organu nadzoru nad działalnością biegłych rewidentów. Należy przypomnieć, że zgodnie z obowiązującym stanem prawnym biegły rewident może udostępnić informacje objęte tajemnicą zawodową jedynie w ściśle określonych przypadkach przewidzianych ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w szczególności organom nadzoru, sądom czy prokuraturze. Podkreślenia tutaj wymaga fundamentalne znaczenie zasady zachowania tajemnicy zawodowej, która jest jednym z filarów zaufania publicznego do zawodu biegłego rewidenta. Jakiegokolwiek ograniczenie tej zasady powinno być wyjątkowe, proporcjonalne, jasno określone i oparte na nadrzędnym interesie publicznym. Naszym zdaniem proponowane rozwiązanie tego warunku nie spełnia – w istocie sprowadza się do umożliwienia prywatnemu podmiotowi swobodnego dostępu do poufnych danych, co może naruszać zarówno standardy wykonywania zawodu, jak i zaufanie podmiotów badanych i ich klientów do instytucji audytu i profesji. Biorąc powyższe pod uwagę uważamy wprowadzenie tej regulacji za nadmierne, w żadnym stopniu nie wpisujące się w działania deregulacyjne. Jednocześnie, nie podważając wyrażonego powyżej stanowiska, z daleko posuniętej ostrożności poniżej odnosimy się do szczegółowych zapisów proponowanego art. 22ia. Projektowany przepis, pomijając wyraźnie obowiązujące regulacje dotyczące ochrony tajemnicy zawodowej oraz tajemnicy bankowej, tworzy nowe, nieprecyzyjne uprawnienia do żądania informacji, których zakres nie został jasno zdefiniowany. Brak jest zarówno sprecyzowania katalogu informacji, które miałyby podlegać przekazaniu, jak również określenia jakiego okresu te informacje mogą dotyczyć oraz kiedy i w jakich okolicznościach firma audytorska byłaby zobowiązana do ich przekazania. Nie jest określone, czy informacje te mają dotyczyć wyłącznie bieżącego okresu objętego procedurami audytu, czy też mogą obejmować dane z przeszłości, a także jakie kryteria miałyby decydować o ich odpowiedności	Projektowany art. 22ia został usunięty z projektu ustawy na wniosek podmiotu, który jest autorem postulatu deregulacyjnego.
-----	---------------	--	--	---

			dla realizacji celów jednostki zarządzającej systemem ochrony. Taka nieokreśloność budzi obawy co do możliwości interpretowania przepisu w sposób nadmiernie szeroki, bez wystarczających ram czasowych czy przedmiotowych. Warto zauważyć, że zgodnie z art. 67 ust. 6 ustawy o biegłych rewidentach, akta badania przechowywane są przez okres co najmniej 8 lat od daty ich zamknięcia, a po tym czasie mogą zostać zniszczone, jeśli nie są objęte żadnym postępowaniem. Projektowany przepis nie przewiduje żadnych ograniczeń w tym zakresie, co może prowadzić do praktycznie nieograniczonego w czasie obowiązku informacyjnego, który w określonych sytuacjach będzie niewykonalny w praktyce. Niepokój budzi również asymetria regulacyjna wynikająca z konstrukcji przepisu – firmy audytorskie zostaną zobowiązane do przekazywania żądanych informacji, podczas gdy w przypadku przekazywania danych przez jednostkę zarządzającą systemem ochrony mowa jest jedynie o możliwości udostępniania informacji. Zasady wymiany informacji powinny mieć charakter równorzędny i opierać się na jasno określonym trybie, np. pisemnym wniosku zawierającym szczegółową specyfikację informacji oraz jasno sformułowane obowiązki strony otrzymującej taki wniosek. Tylko przejrzyste i symetryczne regulacje mogą zapewnić bezpieczeństwo prawne i poszanowanie ustawowych zasad ochrony informacji. Ponadto, wskazać należy, że informacje, którymi dysponuje biegły rewident i firma audytorka, pochodzą bezpośrednio od badanej jednostki (banku) – uczestnika systemu ochrony. Jednostka zarządzająca tym systemem, działająca na podstawie zawartej z bankiem umowy, posiada pełen dostęp do tych danych. Projektowana regulacja prowadzi zatem do sytuacji, w której firma audytorska miałaby obowiązek przekazywać informacje, które jednostka zarządzająca może uzyskać bezpośrednio u źródła, tj. od tego samego banku. W ten sposób ustawodawca niepotrzebnie ingeruje w relacje umowne pomiędzy bankami a jednostką zarządzającą systemem ochrony, dublując przepływ informacji i tworząc sztuczne zobowiązania dla firm audytorskich. Mając na uwadze powyższe, Polska Izba Biegłych Rewidentów stoi na stanowisku, iż proponowany art. 22ia jest nadmiarowy i nie powinien zostać wprowadzony do ustawy w obecnym brzmieniu. Przepis ten rodzi poważne wątpliwości natury prawnej, systemowej i praktycznej, a jego uchwalenie mogłoby prowadzić do nieproporcjonalnego obciążenia firm audytorskich, naruszenia ustawowych zasad ochrony informacji oraz podważenia	
--	--	--	--	--

			fundamentalnych zasad leżących u podstaw wykonywania zawodu biegłego rewidenta.	
19.	Art. 1 pkt. 11	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	Zmiana poprzez dodanie art. 22ia w ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, która była zgłaszana przez Krajowy Związek Banków Spółdzielczych m.in. w toku prac nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku. Agencja odniosła się do tej propozycji w piśmie z 20 stycznia 2023 r. (sygn. DP.021.16.2021), wskazując na możliwość określenia w umowie systemu ochrony wymiany informacji pomiędzy jednostką zarządzającą, a zrzeszonym bankiem spółdzielczym oraz nakładanie dodatkowych obowiązków informacyjnych na firmę audytorską w zakresie informacji, które mogą być uzyskane od uczestnika systemu ochrony. Banki zrzeszające i spółdzielcze zawierają umowę systemu ochrony według projektu dla danego systemu ochrony zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego, która może ustalić zasady wymiany informacji pomiędzy bankiem zrzeszającym (jednostką zarządzającą) a bankiem spółdzielczym. W dalszym ciągu zmiana ta nie jest zrozumiała, ani - jak się wydaje – zasadna. Umowy systemu ochrony mogą zaś przewidywać możliwość zapoznania się z opinią i raportem niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego przez komórkę audytu wewnętrznego banku zrzeszającego. Informacje, szczególnie o sprawozdawczości, uzyskiwane przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską w ramach świadczonych usług pochodzą od banku spółdzielczego. Ponieważ to bank spółdzielczy jest źródłem informacji (z zastrzeżeniem potwierdzeń zewnętrznych) to od niego jednostka zarządzająca systemem ochrony powinna żądać informacji. Ocena systemu kontroli wewnętrznej przez jednostkę organizacyjną wykonującą czynności kontroli wewnętrznej podległą organowi zarządzającemu systemem ochrony, stanowi odrębny od badania ustawowego proces polegający na zarządzaniu ryzykiem. Ponadto nie jest właściwe nakładanie dodatkowych obowiązków na firmy audytorskie i biegłych rewidentów związanych z innymi procesami niż rewizja finansowa, bez możliwości uzyskania ekwiwalentnego świadczenia.	Projektowany art. 22ia został usunięty z projektu ustawy na wniosek podmiotu, który jest autorem postulatu deregulacyjnego.
20.	Art. 1 pkt 11	Związek Banków Polskich	W zakresie art. 1 pkt 11 ustawy (tj. dodania art. 22ia) nie ma zgody wszystkich członków Związku Banków Polskich na przyjęcie tej propozycji. O ile systemy ochrony instytucjonalnej popierają tę propozycję, o tyle Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczy jest przeciwny tej propozycji	Projektowany art. 22ia został usunięty z projektu ustawy na wniosek podmiotu,

			wskazując m.in. na niezgodność proponowanego zapisu z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zakresie między innymi art. 66 ust. 6, z ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE. Uznajemy, że projektowany przepis art. 22ia ustawy nie ma charakteru deregulacyjnego, a nakłada on dodatkowe obowiązki na firmy audytorskie w zakresie przekazywania informacji. Z treści proponowanego przepisu nie wynika również szczegółowy zakres informacji, jaki ma być przekazywany przez firmy audytorskie oraz ramy czasowe, dla których informacje miałyby podlegać obowiązkowi przekazywania. W tych warunkach w naszej ocenie treść tego zapisu powinna zostać szczegółowo ustalona i doprecyzowana przez wszystkie zainteresowane strony i nie powinna być procedowana w ramach obecnego projektu, choć uznajemy wagę tej kwestii. Sprawa ta była przedmiotem rozmów zainteresowanych stron, ale dotychczas nie osiągnięto konsensusu pozwalającego na procedowanie proponowanego rozwiązania jako zmiany akceptowalnej przez wszystkie strony.	który jest autorem postulatu deregulacyjnego.
21.	Art. 1 pkt 11	Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych	W pierwszej kolejności należy wskazać, że projektowany przepis art. 22ia ustawy nie ma charakteru deregulacyjnego, a wręcz przeciwnie, gdyż nakłada dodatkowe i niezasadne obowiązki na firmy audytorskie w zakresie obowiązku przekazywania informacji – z pominięciem postanowień ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Należy przy tym zauważyć, że z przepisu nie wynika ani zakres informacji jakie mogą być przekazywane ani określenie okresu, z którego informacje lub dane mają podlegać obowiązkowi przekazywania. Wskazujemy, iż akta badania są przechowywane przez okres nie krótszy niż 8 lat od daty zamknięcia akt badania (por. art. 67 ust. 6 przywołanej ustawy o biegłych rewidentach). Po upływie tego terminu akta badania są niszczone, jeżeli nie stanowią dowodu w związku z nimi postępowaniem, w tym postępowaniem dyscyplinarnym. Ponadto, wnioskujemy o wykreślenie projektowanego art. 22ia (art. 1 pkt 11 projektu ustawy) w całości z uwagi na jego niezgodność z:	Projektowany art. 22ia został usunięty z projektu ustawy na wniosek podmiotu, który jest autorem postulatu deregulacyjnego.

			ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zakresie między innymi art. 66 ust. 6 oraz ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym: - zgodnie z art. 66 ust. 6 pkt 2 ustawy o rachunkowości badanie sprawozdania finansowego przeprowadzone z naruszeniem między innymi art. 5 rozporządzenia 537/2014, a także art. 136 ustawy o biegłych rewidentach – jest nieważne z mocy prawa. Zgodnie z art. 136 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach usługami zabronionymi zgodnie z art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 537/2014 są także inne usługi niebędące czynnościami rewizji finansowej – w efekcie należy przyjąć, że przekazywanie informacji z jednej strony na żądanie podmiotu trzeciego (niebędącego państwowym organem nadzoru), a z drugiej podmiotu, któremu powierzono funkcję audytu wewnętrznego badanej jednostki - jest świadczeniem usług de facto i de iure niebędących badaniem sprawozdania finansowego w związku z tym badaniem sprawozdania finansowego i prowadzi do jego nieważności z mocy prawa; rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE w zakresie między innymi art. 5 tego rozporządzenia: - w zakresie art. 5 ww. rozporządzenia projektowany art. 22ia narusza art. 5 ust. 1 rozporządzenia 537/2014, ponieważ bezwzględnie zobowiązuje firmę audytorską do świadczenia dodatkowej usługi nieobjętej badaniem ustawowym (przekazywania na każdego żądanie wszelkich informacji dotyczących badanego banku spółdzielczego) na rzecz podmiotu trzeciego, tj. jednostki zarządzającej systemem ochrony, która jednocześnie wykonuje funkcję audytu wewnętrznego badanej jednostki, co narusza zasadę niezależności biegłego rewidenta, gdyż funkcja audytu wewnętrznego jednocześnie jest przedmiotem badania w ramach badania sprawozdania finansowego (w zakresie oceny skuteczności funkcji audytu wewnętrznego), a z drugiej strony podmiot ten jest żądającym przekazania informacji o badanej jednostce. Zgodnie z obowiązującym Krajowym Standardem Badania (315) Identyfikacja i oszacowanie ryzyka istotnego zniekształcenia (stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr 2272/38a/2022 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 lipca 2022 r.: „24. Biegły rewident uzyskuje zrozumienie procesu monitorowania systemu kontroli wewnętrznej przez jednostkę stosownego dla sporządzania	
--	--	--	--	--

			sprawozdania finansowego, poprzez przeprowadzenie procedur oszacowania ryzyka przez: (zob. par. A114–A115) (a) Zrozumienie tych aspektów procesu jednostki, które odnoszą się do: (i) ciągłych i indywidualnych ocen w celu monitorowania skuteczności kontroli oraz identyfikacji i usuwania zidentyfikowanych słabości kontroli, (zob. par. A116–A117) oraz (ii) funkcji audytu wewnętrznego jednostki, jeśli istnieje, w tym jej charakteru, obowiązków i działań, (zob. par. A118) (b) Zrozumienie źródeł informacji wykorzystywanych w procesie monitorowania systemu kontroli wewnętrznej w jednostce oraz podstaw uznawania przez kierownictwo informacji jako wystarczająco wiarygodnych dla osiągnięcia celu, (zob. par. A119 A120) oraz (c) Ocenę, czy proces monitorowania systemu kontroli wewnętrznej przez jednostkę jest odpowiedni do okoliczności jednostki, biorąc pod uwagę charakter i złożoność jednostki. (Zob. par. A121–A122)”. - w efekcie brzmienie proponowanego art. 22ia osłabi niezależność i obiektywność biegłego rewidenta, który wykonuje badanie jednostki z uwagi na wprowadzaną w tym artykule ustawową podległość względem jednostki zarządzającej system ochrony w zakresie nieograniczonego przedmiotowo obowiązku przekazywania wszelkich informacji, bez określonego trybu ani częstotliwości, która może doprowadzić do wywierania wpływu/presji na niezależność biegłego rewidenta, a nawet może uniemożliwić wykonanie badania albo utrudnić wykonanie zleconego badania w określonym czasie, z uwagi na nagminne i niczym nieograniczone korzystanie z prawa do żądania przekazania informacji do jednostki zarządzającej systemem ochrony przyznanego w projektowanym artykule. Ponadto należy zwrócić uwagę na treść przywołanego art. 5 ust. 1 akapit drugi lit. h, który <i>expressis verbis</i> zakazuje świadczenia przez firmę audytorską usługi związanej z funkcją audytu wewnętrznego badanej jednostki. Przywołany przepis nie rozrządza przy tym, czy usługa ma być wykonywana odpłatnie, czy nieodpłatnie. Firma audytorska nie może także świadczyć na rzecz podmiotu badanego usługi obejmującej jakikolwiek udział w zarządzaniu (por. art. 5 akapit drugi lit. b rozporządzenia nr 537/2014), a niepodważalne jest to, iż kontrola wewnętrzna jest elementem systemu zarządzania (por. art. 22a ust. 3 w zw. z art. 20a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. Raz jeszcze należy podkreślić, iż system kontroli wewnętrznej podlega ocenie dokonywanej przez biegłego rewidenta w ramach procedur, w tym procedur związanych z oceną ryzyka badania. Cele badania sprawozdania finansowego zostały w jasny sposób określone w art. 83 ustawy o biegłych	
--	--	--	--	--

			rewidentach i w ich zakresie nie znajduje się zapewnienie prawidłowej realizacji czynności audytu wewnętrznego oraz oszacowania ryzyka funkcjonowania uczestników systemu ochrony. A zatem projektowany przepis narusza art. 83 ustawy o biegłych rewidentach. Warto przy tym zauważyć, że nie wszystkie banki spółdzielcze są uczestnikami systemu ochrony. Warto wskazać, iż spełnienie przez firmę audytorską obowiązku wynikającego z projektowanego przepisu art. 22ia powoduje naruszenie art. 136 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 akapit drugi lit. h rozporządzenia nr 537/2014, a w konsekwencji nieważność badania z mocy prawa. Wątpliwości natury poprawności legislacyjnej budzi także powołanie podmiotu prawa prywatnego jakim jest jednostka zarządzająca systemem ochrony do pełnienia funkcji organu państwa w przypadku kontroli sprawowanej nad firmami audytorskimi i biegłymi rewidentami obok organu jakim jest Polska Agencja Nadzoru Audytowego. Z uzasadnienia do projektu ustawy wynika, iż przepis art. 22ia został zaprojektowany w celu” [...] zapewnienia prawidłowej realizacji czynności rewizji finansowej wobec uczestnika systemu ochrony.” W związku z tym podważana jest skuteczność działania kontroli państwa nad prawidłowością usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie realizowana poprzez Polską Agencję Nadzoru Audytowego, co zdaje się nie było zamiarem projektodawcy. Projektowany przepis narusza także system ochrony informacji prawnie chronionych. Zgodnie z ustawą o biegłych rewidentach, biegły rewident zobowiązany jest do zachowania tajemnicy zawodowej. Na podstawie obowiązujących przepisów biegły rewident może ujawnić informacje objęte tajemnicą zawodową w określonych przepisami art. 78 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach przypadkach na żądanie, co do zasady, organów publicznych, publicznemu organowi nadzoru (PANA), Komisji Nadzoru Finansowego, sądom, prokuratorom, a także innej firmie audytorskiej badającej sprawozdanie finansowe podmiotu. Tajemnica zawodowa stanowi jeden z podstawowych fundamentów zaufania do zawodu biegłego rewidenta. O kwestiach wagi tego zagadnienia świadczą przepisy prawne odnoszące się do możliwości ujawniania informacji objętych taką tajemnicą. Na przykład w trakcie postępowania karnego przed sądem w przypadku przesłuchiwanie w charakterze świadka biegłego rewidenta w zakresie objętym tajemnicą zawodową, organ prowadzący postępowanie może albo: (1) poprzestać na przyjęciu oświadczenia i nie	
--	--	--	---	--

			kontynuować przesłuchania (pytań) na takie okoliczności, które są objęte tajemnicą, albo – co najczęściej ma miejsce – (2) wydać postanowienie o zwolnieniu z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej w trybie art. 180 § 1 k.p.k. Przy czym wydać takie postanowienie może jedynie sąd lub prokurator (policja nie ma możliwości wydania takiego postanowienia, bowiem są to czynności zastrzeżone dwóm wskazanym organom). W przypadku wydania przez organ prowadzący postępowanie, tj. prokuratora lub sąd, postanowienia o zwolnieniu biegłego rewidenta z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, powinno precyzyjnie określać zakres zwolnienia z zachowania tajemnicy. W przypadku występowania biegłego rewidenta przez sądem w ramach postępowania cywilnego - stosownie do art. 261 § 2 k.p.c., świadek może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytanie, jeżeli zeznanie mogłoby narazić jego lub jego bliskich, wymienionych w paragrafie w art. 261 § 1 k.p.c., na odpowiedzialność karną, hańbę lub dotkliwą i bezpośrednią szkodę majątkową albo jeżeli zeznanie miałoby być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej. Kodeks postępowania cywilnego, w przeciwieństwie do procedury karnej, nie zawiera żadnej procedury „zwolnienia” biegłego rewidenta z obowiązku respektowania tajemnicy zawodowej wynikającej z ustawy o biegłych rewidentach. Wynika to z różnic źródeł aksjologicznych ustanowienia tych ograniczeń dowodowych. W przypadku sprawowania wymiaru sprawiedliwości, na tle okoliczności mogących stanowić tajemnicę dochodzi bowiem do kolizji pomiędzy interesem osoby chronionej a interesem ogólnym związanym ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości. Z zasady przyjmuje się, że w postępowaniu karnym interes ogólny ma pozycję dominującą w przeciwieństwie do postępowania cywilnego, w którym brak jest uzasadnienia dla arbitralnego wkraczania w sferę prywatności (tak np. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt I ACa 66/16). W orzecznictwie sądów powszechnych (tak np. wyżej wymieniony wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt I ACa 66/16; ale także wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 28 grudnia 2005 r., sygn. akt VII Ca 982/05 oraz wyrok Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 28 kwietnia 2022 r., sygn. akt I C 537/21) wskazuje się również, że decyzja w przedmiocie ujawnienia okoliczności i faktów objętych tajemnicą zawodową, jak i co do zakresu takiego ujawnienia, jest pozostawiona osobie powołującej się na tajemnicę zawodową. Oznacza to zatem, że to biegły rewident będący świadkiem w postępowaniu cywilnym winien każdorazowo sam ocenić, jakie informacje	
--	--	--	--	--

			może ujawnić w interesie osób trzecich – czy udzielenie odpowiedzi na pytanie mogłoby naruszyć tajemnicę zawodową oraz czy ma ona charakter istotny. Biorąc pod uwagę charakter tajemnicy zawodowej biegłego rewidenta opisany powyżej, należy wskazać, że projektowany przepis narusza w sposób rażący zaufanie do zawodu biegłego rewidenta. Powoduje ryzyko naruszeń obowiązku zachowania poufności i możliwy brak transparentności działania. Naruszenie jest związane z: - charakterem podmiotu uprawnionego do żądania udostępnienia informacji, - zakresem i trybem przekazywania informacji, - brakiem konieczność bezpośredniej współpracy w związku z innymi przepisami, - możliwym wpływem na bezstronność, obiektywizm i niezależność biegłego rewidenta. Projektowany przepis odnosi się do ujawniania „informacji dotyczących danego uczestnika systemu ochrony, w tym danych objętych tajemnicą bankową w rozumieniu art. 104 ustawy – Prawo bankowe oraz tajemnicą zawodową, o której mowa w art. 78 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.” Wynika z niego, iż rodzi się prawny obowiązek przekazania bliżej nieokreślonych informacji do podmiotu, który nie jest organem administracji publicznej, ani organem nadzoru nad biegłymi rewidentami. Jednostka zarządzająca systemem ochrony została powołana na podstawie umowy systemu ochrony przez banki (por. art. 22b ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających). Jest to organizacja o charakterze spółdzielczym, która na mocy proponowanych przepisów może żądać do własnych celów ujawniania wszelkich informacji od biegłego rewidenta, które to informacje mogą zostać pozyskane na mocy przywołanej umowy. Warto przy tym zauważyć, że biegły rewident nie ma innych informacji, niż te, które zostały przekazane przez bank, a do których ma dostęp jednostka zarządzająca systemem ochrony realizująca swoje obowiązki i uprawnienia na mocy zawartej z bankiem umowy. Projektowany przepis prawa nie może zastępować relacji wynikających z umowy systemu ochrony poprzez nałożenie obowiązku na firmę audytorską do przekazywania informacji łatwo pozyskiwanych bezpośrednio od banku. Warto przy tym podkreślić, iż nie istnieje różnica pomiędzy informacjami jakie są przekazywane biegłemu rewidentowi przez bank a informacjami przekazywanymi przez bank jednostce zarządzającej systemem ochrony.	
--	--	--	---	--

			Należy raz jeszcze podkreślić, iż z treści uzasadnienia do projektu ustawy celem przedmiotowego projektu ustawy jest zmniejszenie obowiązków nakładanych na przedsiębiorców, a nie nakładanie na nich nowych, nieograniczonych czasem i zakresem, które nie znajdują żadnego uzasadnienia, a przede wszystkim są niegodne z obowiązującym prawem. Mając powyższe na względzie wnosimy o ponowne rozważenie celowości i zgodności z obowiązującym prawem projektowanego art. 22ia.	
22.	Art. 1 pkt 14 i 15	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	Proponowane zmiany w zakresie art. 35 i 35a ufbs należy uznać za bezprzedmiotowe, ponieważ na gruncie obowiązującego prawa nie istnieje fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych, zwany dalej: „frbs”. Odnotowania wymaga, że zgodnie z art. 35a ust. 8 ufbs fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych został zlikwidowany z dniem przekazania całości zgromadzonych na nim środków, co nastąpiło do dnia 31 grudnia 2021 r. Co więcej, w art. 35a ust. 9 ufbs stwierdza się, że zobowiązania BFG z tytułu likwidacji frbs, które nie zostały zrealizowane do dnia 31 grudnia 2021 r., uległy umorzeniu. Mając to na względzie należałoby uznać, że wszelkie propozycje legislacyjne odnoszące do nieistniejącego na gruncie prawnym frbs są niezasadne i niezbędnym byłoby odstąpienie od podejmowania wszelkich prób wprowadzania zmian prawnych w tym zakresie. Odnotowania wymaga ponadto, że fakt likwidacji frbs, powinien skutkować podjęciem prac legislacyjnych w celu uchylenia z ufbs przepisów o charakterze epizodycznym, tj. art. 32 – 38, których zakres przedmiotowy dotyczy funkcjonowania frbs. W ramach ich uchylenia eliminacji podlegałyby także przepisy traktujące o zrzeszeniu zintegrowanym. W tym zakresie uchyleniu powinien podlegać także art. 280 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, który traktuje o frbs.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana zmiana w art. 35 i 35a wynika z usunięcia rozdziału 3b ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw dotyczącego zrzeszenie zintegrowanego i co do meritum nie odnosi się do funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych. Jednocześnie zaproponowane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny zmiany legislacyjne, wykraczają poza zakres projektowanej regulacji, która ma charakter deregulacyjny.
23.	Art. 3 pkt 1	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Ponownie wnosimy o nowelizację ustawy – Prawo bankowe, polegającą na zmianie art. 34 ust. 4 oraz dodanie ust. 5; w przypadku nie uwzględnienia tego postulatu prosimy o pozostawienie obecnego ust. 4 w dotychczasowym brzmieniu. Proponujemy następujące brzmienie art. 34 ust. 4: „4. W przypadku niepodjęcia w ciągu 12 miesięcy od dnia wydania zezwolenia wykonywania czynności określonej w statucie lub zaprzestania przez bank wykonywania czynności określonej w statucie nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy, bank niezwłocznie występuje z wnioskiem o zezwolenie na zmianę statutu w zakresie wykreślenia niewykonywanej czynności, z zastrzeżeniem treści ust. 5.”	Projektowany przepis został usunięty z projektu ustawy zgodnie z uwagą zgłoszoną przez Krajowy Związek Banków Spółdzielczych.

		Proponujemy dodanie w art. 34 ust. 5 w brzmieniu: „5. W przypadku zaprzestania przez bank spółdzielczy wykonywania czynności wskazanych w treści art. 6 ust. 1 pkt 4 - 5 Ustawy Prawo bankowe wprowadzonych w trybie art. 8 ust. 1 Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, określonych w statucie, nieprzerwanie przez okres 60 miesięcy, bank niezwłocznie występuje z wnioskiem o zezwolenie na zmianę statutu w zakresie wykreślenia niewykonywanej czynności.” Uzasadnienie: Znowelizowany w 2023 r. przepis art. 34 Prawa bankowego w ust. 4 nakłada na banki obowiązek wystąpienia do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o zezwolenie na wykreślenie z treści statutu czynności, której bank nie wykonuje nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy. Banki spółdzielcze niektóre czynności, szczególnie te wskazane w treści art. 6 Prawa bankowego, wykonują incydentalnie, przy czym ramy czasowe pomiędzy wykonywaniem poszczególnych czynności mogą być dłuższe niż okres 12 miesięcy. Przede wszystkim dotyczy to czynności związanych z nabywaniem i zbywaniem nieruchomości oraz zamianą wierzytelności dłużnika na składniki majątku dłużnika. Przywołane powyżej czynności jako czynności przykładowe są elementem postępowań restrukturyzacyjnych i wynikają z przyjętej przez bank praktyki i procedur. Nie zawsze taka strategia restrukturyzacyjna w szczególności, gdy bank posiada małą ilość wierzytelności zagrożonych, będzie realizowana, a wykreślenie tej czynności z katalogu czynności wykonywanych przez bank uniemożliwi mu realizację tej ścieżki restrukturyzacyjnej. Podobna sytuacja może mieć miejsce w przypadku nabywania i zbywania wierzytelności pieniężnych, czy operacji czekowych i wekslowych. W związku z powyższym zasadne jest zastosowanie do tych czynności okresów dłuższych niż obecnie obowiązujący na mocy art. 34 okres 12-miesięczny. Zmiana zawarta w projekcie Ustawy o BS nie tylko nie uwzględnia postulowanej zmiany, ale wydaje się rozszerzać zakres obowiązku na szerszą kategorię pojęciową z „czynności” na „działalność”. <u>W związku z powyższym, w przypadku braku akceptacji postulatu dotyczącego wydłużenia okresu, kiedy powinna być dokonana zmiana statutu wnosimy o pozostawienie art. 34 ust. 4 w dotychczasowym brzmieniu.</u>	
--	--	--	--

24.	Art. 3 pkt 1	Związek Banków Polskich	W art. 3 pkt 1) projektu ustawy proponujemy nadać następujące brzmienie: „Art. 34 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. W przypadku niepodjęcia w ciągu 12 miesięcy od dnia wydania zezwolenia wykonywania czynności określonej w statucie lub zaprzestania przez bank wykonywania czynności określonej w statucie nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy, bank niezwłocznie występuje z wnioskiem o zezwolenie na zmianę statutu w zakresie wykreślenia niewykonywanej czynności, z zastrzeżeniem treści ust. 5.” W art. 34 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: 5. W przypadku zaprzestania przez bank spółdzielczy wykonywania czynności wskazanych w treści art. 6 ust. 1 pkt 4 - 5 Ustawy Prawo bankowe wprowadzonych w trybie art. 8 ust. 1 Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, określonych w statucie, nieprzerwanie przez okres 60 miesięcy, bank niezwłocznie występuje z wnioskiem o zezwolenie na zmianę statutu w zakresie wykreślenia niewykonywanej czynności.”” Uzasadnieniem dla tej zmiany jest sytuacja, w której zaproponowana zmiana wydaje się nie oddawać prawidłowo intencji zgłaszanego przepisu. Celem zgłaszanej zmiany było zapewne wydłużenie okresu, kiedy powinna być dokonana zmiana statutu w konkretnym przypadku, który z punktu widzenia nałożonego w ust. 4 obowiązku może być kłopotliwy do realizacji w 12-miesięcznym okresie. Zaproponowana zmiana nie wydłuża wspomnianego okresu, ale wydaje się rozszerzać zakres obowiązku na szerszą kategorię pojęciową z "czynności" na "działalność".	Projektowany zmiana art. 34 ust. 4 została usunięta z projektu ustawy na wniosek podmiotu, który jest autorem postulatu.
25.	Art. 3 pkt 2	Narodowy Bank Polski	1. NBP w odniesieniu do proponowanej zmiany w art. 79b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.) podtrzymuje wątpliwości do analogicznej propozycji przekazane w piśmie p. Marty Kightley, Pierwszego Zastępcy Prezesa NBP do Ministerstwa Finansów, z 17 października 2024 r. (znak: DP.II.024.199.2024.MO). W ocenie NBP zmiana ta nadmiernie ograniczyłaby kontrole przez KNF transakcji zawieranych przez bank spółdzielczy z udziałowcami (w tym w szczególności z osobami prawnymi będącymi udziałowcami banku spółdzielczego).	Uwaga nieuwzględniona Zniesienie obowiązku przekazywania przez banki spółdzielcze informacji dotyczących transakcji zawieranych przez bank spółdzielczy z udziałowcami nie wpłynie negatywnie na nadzór. Komisja nadzoru Finansowego ma możliwość pozyskania informacji niezbędnych do realizacji ustawowo powierzonych jej zadań. W dotychczasowej praktyce nadzorczej

				informacje tego rodzaju okazywały się użyteczne jedynie incydentalnie.
26.	Art. 4	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	W zakresie zmiany art. 65a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe, który, w opinii BFG, ma charakter zmiany merytorycznej, a nie „wynikowej”, Fundusz wskazuje, że wprowadzenie wyłączenia z masy upadłości banku jego wierzytelności objętych umową, o której mowa w art. 22 ga ust. 2 ufbs, stanowić może, jak się wydaje, nieproporcjonalne uprzywilejowanie banku zrzeszającego zarządzającego systemem ochrony albo jednostki zarządzającej systemem ochrony względem innych wierzycieli upadłego banku, w szczególności BFG (mniejsza masa upadłości, a co za tym idzie mniejsze szanse na zaspokojenie pozostałych wierzycieli banku). Obecnie funkcjonujące szczególne uprzywilejowanie w prawie upadłościowym wierzytelności funduszy wierzytelności wynika z pełnionej przez nie roli instytucji wspólnego inwestowania, a co za tym idzie zapewnienia stabilności obrotu finansowego. Zadania o odmiennym charakterze wykonuje natomiast bank zrzeszający zarządzający systemem ochrony albo jednostka zarządzająca systemem ochrony. Podmioty te wykonują zadania określone w ufbs, np. podejmowanie działań służących zapewnieniu płynności i wypłacalności uczestników systemu ochrony, a nie zadania stricte komercyjne. Ponadto podmioty te z racji przyznanych im kompetencji ustawowych, w przeciwieństwie do funduszy wierzytelności, posiadają uprawnienia do monitorowania sytuacji finansowo-ekonomicznej banku oraz do wpływu na jego działalność (w przypadku działań banku naruszających prawo). W konsekwencji instytucje te mogą ograniczyć ryzyko upadłości banku, a co za tym idzie swoje ryzyko związane z brakiem zaspokojenia się z wierzytelności objętych umową, o której mowa w art. 22ga ust. 2 ufbs. Uprawnień takich z kolei nie posiadają fundusze wierzytelności co może dodatkowo tłumaczyć wprowadzenie uprzywilejowania ich wierzytelności w postępowaniu upadłościowym. Stąd też postulujemy konieczność rozważenia konieczności dokonywania zmian w zakresie ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe.	Bankowy Fundusz Gwarancyjny po zapoznaniu się z dodatkowymi wyjaśnieniami przedstawionymi przez Krajowy Związek Banków Spółdzielczych pismem z dnia 8 lipca 2025 r. (sygn.: DP.0230.39.2025.DN1.1) poinformował, że przyjmuje wyjaśnienia i nie zgłasza dalszych zastrzeżeń.
27.	Art. 5 (dot. art. 243 ust. 2)	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Zmiana redakcyjna. W projekcie Ustawy o BS w art. 5. ust. 2 zwrot „wstępuje” proponujemy zastąpić „wstępują”.	Uwaga nieuwzględniona Zmiana w art. 243 nie zostanie wprowadzona z uwagi na fakt, że przepisów ustawy – Prawo

				restrukturyzacyjne nie stosuje się do banków.
28.	OSR	Narodowy Bank Polski	2. W OSR w pkt 5 zawarta jest informacja o 7-dniowym terminie na zgłaszanie uwag, podczas gdy w piśmie przewodnim został określony termin 3-dniowy (licząc od dnia podpisania pisma), dodatkowo obejmujący dzień wolny od pracy, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lit. h ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 296).	Uwaga uwzględniona Wprowadzono niezbędną aktualizację.
29.	Dodatkowy postulat	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Doprecyzowanie zakresu lustracji wobec banków spółdzielczych w celu uniknięcia dublowania ocenianych zagadnień oraz wyłączenie lustracji wobec spółdzielczych systemów ochrony. Proponujemy, aby art. 15 ust 3 i 4 oraz art. 22d ust. 2 otrzymały następujące brzmienie: „Art. 15. 3. Związek rewizyjny na rzecz zrzeszonych w nim banków spółdzielczych: 1) przeprowadza lustrację; 2) wykonuje czynności rewizji finansowej, w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415 oraz z 2021 r. poz. 1598 i 2106); 3) prowadzi działalność szkoleniową i instruktażową. 4. Lustracja w bankach spółdzielczych może być realizowana przez związek rewizyjny lub Krajową Radę Spółdzielczą jedynie na następujących zasadach: 1) zakres lustracji nie może pokrywać się z zakresem rewizji finansowej, audytu wewnętrznego realizowanego przez jednostkę zarządzającą systemem ochrony, którego bank jest uczestnikiem, a także kontroli wykonywanej przez organy administracji publicznej i może obejmować jedynie: a) organizację i działalność organów banku oraz zagadnienia członkowskie, b) przestrzeganie przepisów prawa pracy, c) ewidencję i sposób realizacji skarg, wniosków oraz reklamacji, d) weryfikację rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, ich nabywania, zbywania i likwidacji, e) weryfikację procesu gospodarki własnej, f) weryfikację zakresu ubezpieczenia majątku, g) prawidłowość zabezpieczenia fizycznego obiektów banku;	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych odstąpił od uwagi.

		2) tryb przeprowadzania lustracji jest określany przez podmiot przeprowadzający lustrację i podlega okresowej weryfikacji przynajmniej raz na 3 lata; 3) w przypadku, gdy w roku, w którym powinna odbyć się lustracja bank spółdzielczy podlega audytowi jednostki zarządzającej systemem ochrony lub kontroli wykonywanej przez organy administracji publicznej lub znajduje się w procesie łączeniowym, lustracja może być odroczona o rok na podstawie decyzji banku, podjętej przez odpowiedni organ, 4) lustracja może być zrealizowana przy okazji realizacji czynności rewizji finansowej.”, Art. 22d ust. 2: „2. Jednostkę zarządzającą tworzy się w formie spółki akcyjnej albo spółdzielni osób prawnych, do których w zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1030, z późn. zm.) albo ustawy - Prawo spółdzielcze, z wyłączeniem art. 37 oraz Części I Tytułu I Działu VIII tej ustawy. (...)” Uzasadnienie: Lustracja jest tradycyjnym instrumentem stosowanym w spółdzielczości, wprowadzonym obligatoryjnie, kiedy nie istniały inne formy sprawowania kontroli nad działalnością spółdzielni, w szczególności banków spółdzielczych. Zgodnie z obecnym brzmieniem z art. 91 §21 Prawa spółdzielczego (z 1982 r.) celem lustracji jest: 1) sprawdzenie przestrzegania przez spółdzielnię przepisów prawa i postanowień statutu; 2) zbadanie przestrzegania przez spółdzielnię prowadzenia przez nią działalności w interesie ogółu członków; 3) kontrola gospodarności, celowości i rzetelności realizacji przez spółdzielnię jej celów ekonomicznych, socjalnych oraz kulturalnych; 4) wskazywanie członkom na nieprawidłowości w działalności organów spółdzielni; 5) udzielanie organizacyjnej i instruktażowej pomocy w usuwaniu stwierdzonych nieprawidłowości oraz w usprawnieniu działalności spółdzielni. Każdy z tych celów jest już realizowany w bankach spółdzielczych i jednostkach zarządzających systemami ochrony działających w formie spółdzielni, poprzez:	
--	--	---	--

			• system zarządzania ryzykiem, • system kontroli wewnętrznej, • procedury anonimowego zgłaszania naruszeń, • nadzór ze strony Komisji Nadzoru Finansowego, • nadzór realizowany przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, • nadzór realizowany przez jednostki zarządzające systemami ochrony (w przypadku banków spółdzielczych). Ze względu na zmieniające się realia ekonomiczne i prawne, zakres lustracji powinien zostać zrationalizowany w celu uniknięcia nakładania się narzędzi kontrolnych i dublowania obowiązków. Należy także zwrócić uwagę, iż w przypadku banków i jednostek zarządzających systemami ochrony działających w formie spółek akcyjnych obowiązujący obecnie system nadzoru (tj. bez lustracji) jest uznawany za wystarczający. Wszystkie podmioty nadzorowane podlegają wymogom KNF w zakresie ładu korporacyjnego. W celu odciążania banków spółdzielczych od realizacji części zdublowanych zadań w powyższym zakresie, KZBS zorganizował spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Związków Rewizyjnych w celu omówienia możliwości zrationalizowania zakresu lustracji. Wyniki spotkania zostały przekazane do Ministerstwa Finansów. Przedstawione propozycje stanowią kierunkową realizację ww. uzgodnień.	
30.	Dodatkowy postulat	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Ponownie proponujemy dodanie nowego art. 16a w brzmieniu: „Art. 16a [Cel zrzeszenia] 1. Celem zrzeszenia jest stworzenie właściwych warunków do koordynacji działań, współpracy oraz wzajemnej pomocy w realizacji działalności statutowej zrzeszonych banków, a także poprawa jakości usług zrzeszonych banków oraz dostosowanie takich usług do warunków rynkowych. 2. Cele zrzeszenia realizowane są na warunkach określonych w umowie zrzeszenia, w szczególności, poprzez podejmowanie wspólnych działań marketingowych, organizacyjnych, technologicznych oraz w zakresie bezpieczeństwa i edukacji, jak również wspólnych przedsięwzięć produktowych, w tym oferowanie produktów zrzeszeniowych. 3. Sposób realizacji celów zrzeszenia określają organy zrzeszenia na zasadach wskazanych w umowie zrzeszenia.” Uzasadnienie: Stworzenie oddzielnych przepisów w zakresie dotyczącym celów zrzeszenia oraz umowy zrzeszania (zastąpienie art. 16 przepisami art. 16a oraz 16b) ma na celu zwiększenie czytelności przepisów Ustawy o BS.	Uwaga uwzględniona Brzmienie przepisu wypracowano podczas konferencji uzgodnieniowej.

31.	Dodatkowy postulat	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	Ponownie proponujemy zmianę art. 21 [Organy Zrzeszenia] w brzmieniu: „Art. 21 [Organy Zrzeszenia] 1. Organami zrzeszenia są zgromadzenie prezesów i rada zrzeszenia. 2. Zgromadzenie prezesów składa się z prezesa zarządu banku zrzeszającego oraz prezesów zarządów banków spółdzielczych zrzeszonych z bankiem zrzeszającym. Zgromadzenie Prezesów, na zasadach określonych w umowie zrzeszenia, decyduje o istotnych sprawach zrzeszenia. 3. W zgromadzeniu prezesów mogą także brać udział członkowie zarządu kierujący pracami zarządu, w stosunku do których toczy się postępowanie o wyrażenie zgody na powołanie odpowiednio na prezesa zarządu banku spółdzielczego lub prezesa banku zrzeszającego. Osoby te nie posiadają biernego prawa wyborczego do rady zrzeszenia. 4. W skład rady zrzeszenia wchodzi prezes zarządu banku zrzeszającego oraz wybrani przez zgromadzenie prezesów prezesi banków spółdzielczych. Rada zrzeszenia jest organem opiniotawczo-doradczym zrzeszenia. 5. Szczegółowy zakres kompetencji, tryb powoływania, odwoływania, liczbę członków i zasady funkcjonowania organów zrzeszenia określa umowa zrzeszenia.” Uzasadnienie: Wprowadzenie do Ustawy o BS „zgromadzenia prezesów” jako organu zrzeszenia oraz określenie kręgu osób upoważnionych do udziału w zgromadzeniu prezesów sankcjonuje funkcjonującą od lat w obu zrzeszeniach praktykę. Obecnie zrzeszenia nadają określone kompetencje zgromadzeniom prezesów na podstawie umów zrzeszenia.	Uwaga uwzględniona Brzmienie przepisu wypracowano podczas konferencji uzgodnieniowej.
32.	Dodatkowy postulat	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (dalej UKNF) zwraca się z prośbą o podjęcie inicjatywy legislacyjnej, zmierzającej do wprowadzenia zmian w ustawach sektorowych, regulujących działalność sektora bankowości spółdzielczej i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. W opinii UKNF należy określić w ustawach sektorowych szczególne zasady rachunkowości, określające zasady wyceny aktywów finansowych finansowanych ze środków z funduszy specjalnych przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową (dalej Kasa Krajowa) oraz instytucjonalne systemy ochrony (dalej IPS) funduszy o charakterze pomocowym. W tym celu zasadne jest wprowadzenie delegacji ustawowej do wydania przez Ministra Finansów rozporządzenia, określającego szczegółowe zasady rachunkowości – ujmowania, wyceny i prezentowania instrumentów finansowych w sprawozdaniu finansowym, a także zakresu sprawozdania finansowego, dla zapewnienia prawidłowej gospodarki	Uwaga uwzględniona

			finansowej tych podmiotów i prawidłowej realizacji przez nie funkcji pomocowej. Przedkładane zmiany wynikają z długoletniej praktyki funkcjonowania Kasy Krajowej oraz IPS i wydatkowania środków (zgromadzonych na funduszu stabilizacyjnym Kasy Krajowej oraz na funduszu pomocowym IPS) w przypadku konieczności udzielania niezbędnego wsparcia podmiotom sektora, zgodnie z celami i funkcją pomocową, jakie ustawowo pełnią Kasa Krajowa i IPS. Zmiany ustawowe mają na celu m.in. stworzenie podstaw dla rozwiązań w zakresie ujmowania i wyceny instrumentów wsparcia finansowego mających na celu zapewnienie stabilności finansowej kas i banków w zakresie aktywów finansowych z tytułu obejmowanych udziałów członkowskich oraz aktywów finansowych z tytułu udzielanych kredytów i pożyczek. W opinii UKNF przepisy w tym zakresie powinny być analogiczne do rozwiązań stosowanych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (dalej BFG), z racji podobnych celów i zasad funkcjonowania dedykowanych funduszy, służących realizacji funkcji wsparcia w sytuacjach zagrożenia niewypłacalnością lub upadłością potencjalnych beneficjentów. W rozporządzeniach delegowanych powinny być określone odpowiednie zasady rachunkowości, z uwzględnieniem specyfiki działania kasy Krajowej i IPS, w przypadku pomocy udzielanej odpowiednio – spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym i bankom – uczestnikom IPS. Należy podkreślić, że ujednolicenie zasad rachunkowości w tym zakresie jest niezmiernie ważne z uwagi na charakter wydatkowanych przez Kasę Krajową i IPS środków (fundusze zgromadzone z zasobów prywatnych zrzeszonych podmiotów), funkcję, którą zgodnie z ustawą pełnią te fundusze (zapewnienie stabilności finansowej kas oraz poprawa wypłacalności i zapobieżenie upadłości banków), a także rolę funduszy pomocowych, którą jest wsparcie ze środków prywatnych, bez zaangażowania środków publicznych, będących w dyspozycji BFG. Propozycja brzmienia przepisów jest następująca: „Art. 57a ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych 1. W zakresie rachunkowości Kasa Krajowa stosuje przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. 2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady rachunkowości Kasy Krajowej, w tym zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o	
--	--	--	---	--

			którym mowa w art. 62b ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, mając na względzie zapewnienie prawidłowej gospodarki finansowej Kasy Krajowej.” „Art. 22ga ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających 1. W zakresie rachunkowości organ zarządzający systemem ochrony stosuje przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. 2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady rachunkowości systemu ochrony, w tym zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 22i ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, mając na względzie zapewnienie prawidłowej gospodarki finansowej systemu ochrony.” Powyższa propozycja odzwierciedla potrzebę ujednolicenia i doprecyzowania podstawy prawnej dla stosowanych regulacji dot. rachunkowości przez podmioty sektora bankowości spółdzielczej i sektora SKOK, a jej realizacja pozwoli na utrzymanie operacyjności i przejrzystości wydatkowania prywatnych środków pomocowych w procesach restrukturyzacyjnych, dostępnych w ramach dedykowanych funduszy, dla zapobiegnięcia wydatkowania środków publicznych. Uprzejmie proszę o podjęcie inicjatywy legislacyjnej w możliwie pilnym trybie. UKNF jest gotowy aktywnie uczestniczyć w procesie legislacyjnym.	
--	--	--	--	--

**Zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych w ramach opiniowania, o którym mowa w § 38
Regulaminu pracy Rady Ministrów
do projektu ustawy
o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych
ustaw (UDER59)**

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot, który zgłosił uwagę	Opinia podmiotu	Stanowisko MF
1.	Uwaga ogólna	Rzecznik Finansowy	Rzecznik Finansowy, mając na uwadze dobro klientów rynku finansowego, wskazuje na potrzebę rozważenia przez projektodawcę następujących kwestii: 1. wprowadzenie obowiązku niezwłocznego informowania klienta o przeniesieniu wierzytelności obejmującego dane jednostki zarządzającej oraz zakres przekazanych uprawnień; 2. ograniczenie przekazywania danych osobowych i bankowych klientów do danych niezbędnych; 3. wprowadzenie okresu przejściowego dla klientów przejmowanego banku (łączących się banków).	Uwaga nieuwzględniona Projektowana ustawa ma charakter deregulacyjny, proponowane rozwiązania wykraczają poza zakres regulacji.
2.	Art. 1 pkt 14 i 15	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	Proponowane zmiany w zakresie art. 35 i art. 35a ufbs należy uznać za bezprzedmiotowe, ponieważ na gruncie obowiązującego prawa nie istnieje fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych, zwany dalej: „frbs”. Odnotowania wymaga, że zgodnie z art. 35a ust. 8 ufbs fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych został zlikwidowany z dniem przekazania całości zgromadzonych na nim środków, co nastąpiło do dnia 31 grudnia 2021 r. Co więcej, w art. 35a ust. 9 ufbs stwierdza się, że zobowiązania BFG z tytułu likwidacji frbs, które nie zostały zrealizowane do dnia 31 grudnia 2021 r., uległy umorzeniu. Mając to na względzie należałoby uznać, że wszelkie propozycje legislacyjne odnoszące do nieistniejącego na gruncie prawnym frbs są niezasadne i niezbędnym byłoby odstępnie od podejmowania wszelkich prób wprowadzania zmian prawnych w tym zakresie. Odnotowania wymaga ponadto, że fakt likwidacji frbs, powinien skutkować podjęciem prac legislacyjnych w celu uchylenia z ufbs przepisów o charakterze epizodycznym, tj.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana zmiana w art. 35 i art. 35a wynika z usunięcia rozdziału 3b ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw dotyczących zrzeszenia zintegrowanego i co do meritum nie odnosi się do funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych. Jednocześnie zaproponowane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny zmiany legislacyjne, wykraczają poza zakres projektowanej regulacji, która ma charakter deregulacyjny.

			art. 32–38, których zakres przedmiotowy dotyczy funkcjonowania frbs. W ramach ich uchylenia eliminacji podlegałyby także przepisy traktujące o zrzeszeniu zintegrowanym. W tym zakresie uchyleniu powinien podlegać także art. 280 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, który traktuje o frbs.	
3.	Art. 3 pkt 2	Narodowy Bank Polski	1. NBP w odniesieniu do proponowanej zmiany w art. 79b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.) podtrzymuje wątpliwości do analogicznej propozycji przekazane w piśmie p. Marty Kightley, Pierwszego Zastępcy Prezesa NBP do Ministerstwa Finansów, z 17 października 2024 r. (znak: DP.II.024.199.2024.MO). W ocenie NBP zmiana ta nadmiernie ograniczyłaby kontrole przez KNF transakcji zawieranych przez bank spółdzielczy z udziałowcami (w tym w szczególności z osobami prawnymi będącymi udziałowcami banku spółdzielczego).	Uwaga nieuwzględniona Zniesienie obowiązku przekazywania przez banki spółdzielcze informacji dotyczących transakcji zawieranych przez bank spółdzielczy z udziałowcami nie wpłynie negatywnie na nadzór. Komisja nadzoru Finansowego ma możliwość pozyskania informacji niezbędnych do realizacji ustawowo powierzonych jej zadań. W dotychczasowej praktyce nadzorczej informacje tego rodzaju okazywały się użyteczne jedynie incydentalnie.